

11te Aarg.

1880.

19de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af N. Thronsen.

15de Juni — 11te Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“,

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aar i Omflag to Gange om Maanedens (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Pengene sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subscribenter behøge at melde sig snarest muligt.

Adresse: **A. Thronsdjen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forubetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

Successor til **N. S. HASSEL** Decorah, Iowa.
Feodor Ström & Co.

har et fuldstændigt Udvalg af gode Kolonialvarer (Groceries), samt al Slags saltet og røget Fisk. Extra fin norsk Medicintran og andre norske Varer.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Aun dagligdags er al din Dont“. — Hugenerterne som Galeislaver. — Japaneferne. — Den gamle Thepotte. — Brev til Lazard fra en tyrkisk Rabi. — Sokrates's Fængsel og Død. — Sirotanker. — Jøderne i Konstantinopel. — Gaader og Oplosninger. — Standeringer. — Pater Klemens. — Buggesfang. — Gustav Vasas Historie. — Prinds Louis Napoleon falden. — Møllen og Bækkene. — Jordklodens Indre. — Giv Gud Vren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Notitser. — Den gamle Mand og Bræsten. — Læsefrugter — Ved det døde Hav. — Hvad hedte den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washingtons Maximer. — Rimbreve fra navnkundige Mænd. — Insekternes Musfjelsstyrke. — Verdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar — Til Belysning af en Anekdote, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. luthersk Folkekalender, anmeldt. — Til Professor M. J. Monrad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelblad og Register og sendes portofrit for \$1.00.

A. Thronsdjen,
Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

11te Aarg.

15de Juni 1880.

11te Hefte.

En ung Piges Historie.

[Af S.]

[Slutning].

Saa Dage efter reiste Gustav, for at ordne Alt i Præstegaarden; atter saa Dage, og vi toge til Byen.

„Jeg har aldrig hørt noget mere Urimeligt“, sagde Amalia, „end at De vil bort; jeg tror det heller ikke rigtigt; De betænker Dem nok. Hvis De bestemmer Dem til at blive, skal Sønnen blive forhøiet.“

„Jeg har ikke klaget over Sønnen, Fruen Amalia, men De kan nok forstaa, at jeg er glad ved at komme tilbage til mine Kjære.“

„Nei, det kan jeg ikke begribe; uh, det utaalelige Sjælland! det er jo til Sjælland, De skal. Bliv her, Mamsel Staal; De skal saa mere Frihed, De skal komme i Theatret, idetmindste fire Gange i Vinter; der skal ikke lægges Dem et Halmstraa i Veien af noget Menneſte.“

Da hun fandt mig aldeles uroffelig, gif hun til Louise, hvis Bønner og Taa- rer hun unnlug troede mig stærk nok til at modstaa.

Det var særdeles ubehageligt; den kjære, lille Pige græd, bad og bebreidede mig Ligegyldighed, hvergang hun saa mig. Jeg trøstede mig imidlertid med, at hun lod til at være lige fornoiet, naar jeg ikke var inde.

Dg Dagene gif, men de gif svært langsomt; snart var jeg haabesfuld, snart nedslaaet, altid urolig. D, der vilde dog komme Noget i Veien. Undertiden sølte jeg mig saa svag; jeg tænkte paa Døden; før havde jeg aldrig frygtet for at dø, men nu var det en rædsom Tanke. Dg jeg sad og spæde paa Tommetorflædet Sting i Sting, Sting i Sting, jeg kunde ikke holde det ud, men maatte springe op og trække mit Beir.

„Jeg kæmpede tappert“, sagde Lieutemant Due, „for at De skulde komme herfra; alligevel kan jeg ikke nægte, at jeg sølte en egoistisk Glæde, da det dog ikke skede. Jeg vilde meget nødig have mistet Dem saa snart og pludseligt; vi have nu haat det saa hyggeligt sammen hver Morgen, skjønt vi ikke altid have været enige, eller rettere, skjønt De sjelden eller aldrig har givet mig Ret i mine Anteposter.— De maa tro, det er noget meget tungt, ikke at kunne holde af dem, til hvem man er knyttet ved Blodets Baand. Der existerer ikke to hinanden mere modstridende Karakterer end Helenes og min. Vi ere ogsaa opdragne af frastilte Forældre, hun af Moder, jeg af Fader. Jeg negter ikke, at jeg for en stor Del bærer Skylden i vore Stridigheder; jeg oprirer, plager og

driller, men aldrig uden Anledning; selv har jeg mindst godt deraf, det gjør En ond. — Men hvad er det, jeg staar her og snaffer; De kjender vel ikke Deres gamle Ven igjen, thi han kjender ikke sig selv. Det er vist de sure Brombær, vi fik igaar, der have bekommet mig ilde og fremt mig til Melankoli. — I Martsmaaned fylde jeg Femogtyve, og saa to- ver jeg ikke her en Dag længere. Ser De, Frøken Marie, jeg skal vente et halvt Aar og er dog taalmodig, De kun en Maaned og synes, det er forstræffeligt. Jeg holder inderligt af Dem, men denne Spænding er virkelig latterlig; De er sentimental, Frøken Staal, altfor sentimental; det Bedste er da, at De gaar stille med det."

„Hvad vil du forære din Søster?" spurgte lille Fette.

Det var en vanskelig Opgave; at arbejde Noget kunde der slet ikke være Tale om. Jeg tænkte paa at kjøbe et broderet Lommetørklæde; dog jeg kunde ikke gjøre det; Minna vilde holde af det, fordi jeg havde sjet det; det var som et Slags Bedrag. Skulde jeg da give hende et Stykke Solotøi? nej, jeg kunde ikke give Minna Solotøi. Resultatet blev, at jeg begav mig ud til en Gartner, flettede en Myrtefrands i hans Dribhuus og sendte den vel indpakket i fugtigt Mos til Bruden.

Den Femte var en Søndag; jeg gik i Kirke, men horte ikke saa noie efter Talen som ellers, og dog var der Gudstjeneste i mit Hjerte, Lov og Naafaldelse. Jeg saa mine Kjære i Tankerne; jeg vidste, at det var et Skaar; deres Lykke, at jeg ikke var hos dem, og var ikke bedre end at det glædede mig.

Om Eftermiddagen førte jeg med Geheimeraadinde Trolle til Frederiksberg; vi drak Vand ved Kilden, og den gamle Kildekone saa gjentjendende paa mig.

„At, er det Dem? der er gaaet en forstræffelig Tid, siden De var her sidst. At ja, hvad skal man sige.— Lever Deres Moder og den Anden ikke mere?"

„Jo, de leve begge."

Tre Dage efter, just som jeg sad og tænkte paa Minna, hvor sød en Husmoder hun vist var, og paa Moder, om hun saa rask ud, og om hun ogsaa talte Dagene, meldte Tjeneren: Grev Drnklo.

„Det kan jeg lide, Grev Drnklo, det er venstabeligt, at De kommer her saa snart efter Hjemkomsten."

„Jeg maa rigtignok tilstaa, Fru Oberstinde, at denne Gang gjælder Visiten hovedsagelig min Kusine, Frøken Staal."

Oberstinden blev ganske stiv, Amalia spillede sine smukke Vine op, saa de bleve endnu større end ellers.

„Jeg har tusinde Hjælpere til Dem, min kjære Marie, fra Tante og Minna; fra den Sidste har jeg ogsaa Vebredelser; hun sagde, at ingen jordisk Magt skulde kunne have forhindret hende fra at være hos Dem ved en saadan Leilighed."

„Stylden er min", indvøndte Amalia hurtigt, „jeg vilde ikke slippe hende saa let".

„Jeg troede ikke, Frøkenen var egoistisk. — Maaſte vi kunne gaa herind, Kusine, og tale nærmere sammen."

Han beskrev mig Festen klart og livligt i dens mindste Enkeltheder. Der var foregaaet en stor Forandring med ham; han udtrykte sig langt bedre, saa mandigere og tænksommere ud, mindre selvtilfreds, sjønt ikke mindre veltilfreds, hvilket undrede mig lidt.

„Finder De det ikke besynderligt, at jeg, efter hvad der er foregaaet,—som De naturligvis ved—havde Lyst til at komme til Brylluppet?"

„Det glæder mig netop."

„De maa ikke tro, at jeg er letfindig; i Forstningen sørgede jeg dybt, men det varede ikke længe, før det gik op for mig

som et Lys, at jeg ikke var den Mand, der passede for hende. Hun stod over mig i enhver Retning, og det bør Konen ikke; det havde været en Misalliance, ikke for mig, men for hende. Da jeg hørte, at hun var bleven forlovet, følte jeg ingen Jaloufi, og det blev mig klart, at jeg egentlig havde elsket hende som et Ideal, som jeg elskede min Tante, de første Væsen, der havde vækket mit bedre Seg. Uden Prøve turde jeg alligevel ikke stole paa mine forandrede Følelser. Brøl-luppet var denne Prøve, og jeg har bestaaet den. Jeg vil ikke, som jeg besluttede i første Dieblit, blive Peberbønd hele mit Liv, jeg vil til sin Tid gifte mig, og mit Valg skal—haaber jeg—ikke gjøre den Ide Stam, som Minna har givet mig om Kvindewærd."

Jeg har aldrig kunnet udstaa Kirsten Gistefnive, men da han stod der og talde saa aabent, stiftede jeg uvilkaarligt i Tankerne et Parti mellem ham og min lille Henriette; de vilde bestemt passe godt sammen.

Da han var gaaet, kom Amalia hen til mig og lagde sin Haand fortroligt paa min Skulder. „De kan takke Dem selv for enhver Ubehagelighed, De har haft her i Huset; De burde strax have traadt selvstændig op, talt om Deres Familie og ikke gaaet saa bestedent, at Jngen kunde gjætte, at De hørte til ordentlige Folk."

„Jeg finder, Frøken Amalia, at Enhver, der opfylder sine Pligter og dertil er besteden, hører til ordentlige Folk og bør behandles som Saadanne."

„Ja, men simple Folk gjøre aldrig deres Ting, uden der maa lidt Haardhed til; de ere saa forstrækkelig tykhudede, saadanne Menneſter.—Hør, min Kjære, vær nu en rigtig sød og rar Pige og bliv; De skal saa det paa en ganske anden Fod, det forsikrer jeg Dem."

Jeg rystede paa Hovedet.

Fra denne Dag behandlede Amalia mig yvelvis som fortrolig Veninde og Underordnet. Fru Wärenschild var ganske den Samme. Obersten fandt,—tror jeg — at Amalia gjorde for meget Væsen af Mamsjellen.

Den fjære Geheimeraadinde Trolle, som aldrig gjorde noget halvt, viste mig den moderligste Omhu.

„Det lader til, at Lieutenant Due holder meget, særdeles meget af Dem", sagde hun en Dag med et saa gjennemtrængende Blik, at jeg ikke kunde andet end le.

„Det haaber jeg ogsaa, han gjør, jeg holder idetmindste meget af ham. Desuden maa Geheimeraadinden vide, at jeg er hans Fortrolige."

Hun smilede fornøiet.

„Det er virkelig tragikomisk", sagde hun en anden Gang, „saa travlt De har, jeg tror ikke, De har et Dieblit at ofre paa Deres eget Løi. Jeg skal sende Jomfru Bagge herop et Par Timer hver Dag, for at De kan faa det i Orden."

„Min Kasse var vel forsynet, da jeg næsten slet ikke havde rørt min Løn. Den gode Jomfru Bagge købte og spede mig en ny sort Silkefjole — den anden var ubrugelig—og anskaffede Alt, hvad nødvendigt var. Vilde Henry hjalp hende troligt."

„Det var en forunderlig rastløs Mand, der var kommen over mig; kun med voldsom Anstrængelse kunde jeg samle mig saa meget, at jeg hverken forjømte eller glemte mine Pligter."

Den otteogtyvende September flippede jeg Kommeterklædet ud og spede Knip-lunger om; det var, som om der var faldet mig en Sten fra Hjertet.

Amalia var henrykt; Oberstinden saa paa det med misundelige Øine.

„Det er næsten overdrevent", sagde hun, „jeg finder, min fjære Amalia, at

du kunde have anvendt Mamsjellens Tid paa en nyttigere Maade."

„Umuligt! o det er deiligt, det er det smukkeste Lommestørklæde i Landet."

Og hun svingede det i Luften. Fri-eren var netop nærværende; han betragtede hendes barnlige Glæde med Hensyggelse.

„Jeg har kun en Ting at udsætte paa Lørklædet", sagde han, „at der staaar A B; i mine Dine vilde det først være fuldkomment smukt, naar der stod A R."

„Det forstaaer De Dem ikke paa, Herr Kapitain", svarede hun naivt, „det er en langt smukkere Form, at Bogstavet run-der ind end ud. — O, jeg talter Dem, min kjære Mamsjel Staal, hvilken yndig Erindring har jeg ikke her om Dem. Nu er der kun en Ting tilbage, som jeg vil bede Dem gjøre; jeg tør næsten ikke sige det. Alle mine Kniplinger! De vasker dem saa overordentlig godt og vil ikke nægte at gjøre det, kjender jeg Dem ret."

Atter fik jeg travlt; Flasker bleve over-trufne med Flonel og Kniplingerne vredne paa. Lientenanten skofede Amalia paa mine Vegne; Geheimeraadinden kom med Behreidelser, men hun fik sin Billie, og det var dog det Vigtigste.

Henriette veg ikke fra min Side. „Naar vi blive voksne, komme vi og besøge dig Marie; indtil da ville vi skrive rigtig ofte. Hvor ofte maa vi skrive?"

„En Gang hver Uge; jeg skriver da igjen til Eder en Gang hver Uge, og du maa love mig, min Henny, at være ueget god mod Mamsjellen, der kommer i mit Sted; og du maa lægge rigtig an paa at tæfkes din Papa og, saavidt det staaer til dig, gjøre ham det hyggeligt, som han har saamegen Sands for."

Endelig oprandt den sidste Dag; Kniplingerne vare færdige og mit Løi indpakkert henimod Middagstid.

„Jeg staaer altid meget tidligt op",

sagde Geheimeraadinden, „og det vil glæde mig imorgen at komme med min Bogn og hente Dem; ingen Indvendinger, for mine Nærmeste har jeg ofte gjort det Samme, og der er ikke mange af dem, der staa mit Hjerte saa nær som De, mit Barn."

Om Aftenen tog jeg Afsted. „Farvel, Fru Bärenschild."

Jeg ved ikke, om hun sølte Fortrydelse, men jeg ved, at jeg gjorde det; mit Sindelag mod hende var ikke ganske som jeg ønskede, ikke at det var vredt, men det var ufjærligt, jeg bedømte hende strengt, og selv nu mærker jeg desværre, at jeg gjør det.

„Farvel, min Gode."

„Jeg ønsker Dem ret megen Lykke", sagde Obersten, „De kan være vis paa at faa det bedste Anbefalingsbevis."

„Lustinde Tak, men det behøves ikke; jeg tager nu hjem."

„Det kunde dog senere komme Dem tilgode."

Jeg afflog det atter; han rystede min Haand, og saa skiltes vi. Havde han værdiget mig nogen mere Opmærksomhed, tror jeg vi vare blevne gode Venner; nu kjendte han i Grunden slet Intet til mig, jeg derimod kjendte ham nok til at agte ham.

„Farvel, De slemme Pige", Amalia kyskede mig, „kunde vi nu ikke have haft det saa rart sammen, var De blevet; jeg er vis paa, at jeg vil savne Dem mange Gange."

Mit sidste og bedste Farvel fik den malede Landsoldat, hvor gjerne havde jeg ikke taget ham med.

Maanen stod i sidste Kvarter, dens Skin blandede sig med det første Dagstær, da Geheimeraadinden kom for at hente mig.

„Jeg havde aldrig troet, at jeg nogen- sinde skulde komme til at kjøre i Donna

Grandezzas Karosse", hvistede Frederik leende, da han blev indbudt til at høre med.

Den skarpe Morgenvind blæste mig lige i Ansigtet; jeg sad ved Geheimeraadinde Trolles Side med hendes Haand i min; Lieutenant Due havde Plads mellem Børnene. Han satte et muntert Ansigt op; det gjorde Henriette ogsaa; Louise græd.

Da jeg steg ned, blev jeg standset af Lise Stuepige; hun og hendes Anton havde indfundet sig, for at talke for Solsoekerne. Den stakkels Wagersvend var slau og søvrig; han svarede ikke ganske til Lises idealiserende Beskrivelse. Han slog ud med Armen og begyndte paa en liden Tale, der faldt temmelig uheldig ud, men var meget velment. Men hvem var det, der stod, tør og stiv, med Frakken knappet helt op til Halsen? Kunde jeg tro mine Øine, vilde Doktor Stub uleilige sig saa tidligt op, for at tage Afsted med mig.

„Det var altfor venligt af Doktoren; jeg sætter særdeles megen Pris derpaa.“

Jeg havde neppe sagt dette, før jeg fortrød det; jeg havde dog vist taget feil; han saa slet ikke ud, som om han var kommen for min Skyld. Imidlertid tog han dog, for første Gang, min Haand og klemte den paa en eiendommelig Maade.

Geheimeraadinden anbefalede mig til Kapteinens Omsorg; derpaa omfavnede hun mig.

„Gud velsigne Dem mit Barn; lever jeg, naar De næste Gang kommer til Kjøbenhavn, gjør jeg Fordring paa Dem som min Gæst.“

Henriette hang om min Hals; hun kunde ikke holde sin Hullen tilbage mere; Louise klyngede sig til mig; Frederik hvistede: „til Sommeren besøger jeg Dem med min Kone.“ Kloffen lød, og der stod jeg ene paa Dampstibet og nik-

kede til mine Venner, de tro Venner, som jeg skyldte saa megen Taknemmelighed, hvis Kjærlighed og Godhed havde lettet mig saa mangen tung Stund. De vare Alle bedrøvede ved Adskillelsen, men jeg kunde ikke være bedrøvet. Baandene, der drog mig til den jydste Kyst, vare langt stærkere end de, der holdt mig tilbage paa den sjællandske.

Femtende Kapitel.

Himlen var graa; det blæste temmelig stærkt; de fleste Damer trak sig tilbage til Kabytten, men det var mig umuligt; jeg havde ingen No paa mig og gif, saa godt det lod sig gjøre, op og ned ad de gængende Planter. Søshgen havde ingen Magt over mit overspændte Sind.

„Frøenen er meget modig“, sagde Kapteinen, og saa forsøgte han at knytte en Samtale med mig, men det lykkedes ikke rigtig. Den høflige Mand undrede sig vist over mine korte, adspredte Svar.

„Nu ere vi snart i Aarhus.“

Det kom næsten for pludselig, og dog havde jeg for et Dieblæk siden tænkt, mon det aldrig fik Ende.

Da Stibet lagde an, saa jeg strax Gustav; han hilste fornøiet og gjorde Tegnet til, at Alt var vel; et Minut efter stod han ved min Side.

„Velkommen min dyrebare Søster, til Lykke og Velsignelse. — Minna blev hos Moder, jeg fandt det bedst saaledes.“

Ja det var bedst, jeg blev ganske lettet, da jeg hørte det. Han bød mig sin Arm og førte mig sikkert gennem Trængslen.

„Vognen holder strax ved, men ønsker du — Minna har befalet, at jeg skal sige du — ønsker du ikke en Forfriskning.“

„D, nei, jeg længes blot efter at komme afsted.“

Vi naaede snart den lille Vogn; den brede jydste Kudst løftede paa Hatten og

hjalpe mig med et venligt : „Godaften og velkommen.“

Naar man er i stærkt Røre, rigtig i Aande, da har det noget Mærkeligt at se paa et fuldkommen roligt Ansigt, og et saadant havde Søren Rudsk. Han saa velnæret, ubeskrivelig selvtilfreds og godmodig ud ; alligevel glimtede Humoret frem af hans smaa misfende, blaa Vine. Roligt og sindigt udfoldede han en varm Raabe og slog den derpaa om mig.

„Madamen sagde, at Jomfruen skulde have denne paa ;“ med et øvet Tag strammede han den sammen i Halsen og hængte den.

„Hvem er Madamen?“

„Men, Kjære, det er naturligtvis Minna.“

Jeg kunde ikke andet end le ; jeg havde slet ikke tænkt mig, at Minna blev kaldet Madam, min lette, fine, lille Minna ; de Madamer, jeg havde seet, havde alle været saa store, saa tykke, saa gruelig profaiste. Til alt Held forstod Søren ikke Grunden til min Latter ; Latteren selv kunde han godt lide ; han tænkte vist, at det var en svært munter Jomfru, Madamens Søster.

„Naar kunne vi komme hjem?“

Søren vendte Hovedet om. „Nu har Bæsterne hvilet saa godt ud, at det kan gaa rask hjemad ; vi naa det vel, før Mørket falder rigtig paa.“

„Se, Marie ! se dog Domsirken !“

Der stod den, den gamle, ærverdige Dugning ; jeg stirrede paa den, men min Sjæl modtog intet varigt Indtryk af, hvad mit Die saa.

„Lov mig at sige det, noget før vi naa Maalet.“

„Jeg skal sige dig det, lige hvor Sognet begynder.“ Og han fortalte saameget for at adsprede mig om Egnens Beboere, om Kammerraadens paa Herregaarden eller G a r d e n, som Bønderne

kaldte den, vore nærmeste Naboer. „Rigtig brave Folk“, sagde han.

Det var allerede halvomt, da Veien dreiede af.

„Her begynder Sognet, Marie, du kan se Kirken der oppe paa Bakken.“

„Maa Bognen ikke holde, kjære Gustav, jeg vil ned, jeg vil ikke blive, jeg foretrækker at gaa.“

Søren hørte Ordene og udlagde dem paa sin Maade. „Ei bevares, er Jomfruen saa bange, her er anderledes Høi-der i Egnen end den, bliv De blot rolig siddende.“

„Det vilde være meget værre, min kjære Ven, om du steg af, naar vilde du da saa Mod til at komme ind ; det blev nok neppe før imorgen.“

„Saa du den mørke Skikkelse, der før over Engen ? jeg tør paasta, at det er Mette, der har staaet paa Hjørnet og seet efter Bognen, som hun nu løber hjem for at melde.—Her er Danmen, og her Præstegaardens Have ; Trofast lader sig allerede høre, og der er Diana.“

Nu var jeg der ! o, der stode de i Døren ! jeg var ikke mere urolig ; det blev saa stille, saa helligt i mit Hjerte.

„Hun er i god Behold“, sagde Gustav, idet han løstede mig ned.

Og jeg laa i deres Arme, og vi græd og vi lo. De førte mig ind i den venlige, oplyste Dagligstue ; de toge Tøiet af mig, som om jeg var et lidet Barn. O, hvor det var herligt at se paa dem, at høre deres Stemmer, at trykke deres Hænder.

Moder var saa bevæget, Minna saa glad, saa omhyggelig. Hun syslede ved Thebordet. „Du trænger bestemt til noget Varmt, Marie.“

Og jeg saa rigtig paa hende ; hun var forandret, men om muligt endnu vakrere og elskeligere end før. Sorgerne havde grebet hende for dybt, til at de kunde

svinde uden alt Spor, men det havde ikke været Sorger, der havde efterladt Bitterhed eller Fortrydelse i Sjælen.

Der stod Bogstabet og Skrivebordet, og der hang „Faders“ Portræt! mit Hjerte blev for fuldt; jeg gik ind i den mørke Stue ved Siden, kastede mig paa Bænke og takkede Gud. Al denne Angst og Uro kunde have været sparet, havde jeg trængt lagt Alt i hans Hænder.—De vare derinde, o, det var en henrykkende Tante; Huset trængte ind gennem Sprækken paa Døren, derinde vidste jeg, de Elskede vare.

„Men Marie dog, hvad gjør du i den mørke Stue, jeg forstaaer mig ikke paa dig og Moder; hun er ogsaa gaaet ind i sit Værelse. Jeg finder, at naar man har længtes saameget, skal man blive sammen.“

„Her er dit Værelse, Marie“, sagde Minna om Aftenen, „lige ved Moders, jeg tænker, Døren skal staa aaben. O, Gud ske Lov, at vi har dig, Søster.“

Dg Moder tog mig i sine Arme, „Ja, Gud ske Lov!“

Om Morgen vækkedes jeg — som jeg saa ofte var bleven det i fordums Dage — af en soldatlar Latter; jeg slog Diet op, og Minna stod høiet over mig med sit gamle overgivne Ansigt.

„Godmorgen Marie! skammer du dig ikke, Klokken er over ni. Du og Moder saa ingen The til Straf, jeg har været her tre Gange med den, og I have sovnet; nu er det snart Kaffeetid. — Jeg kan ikke forstaa det, Moder pleier altid at vaagne Klokken fire.“ Dg Moder traadte ind; hun saa frisk og ungdommelig ud og hilste os med sit glade Smil.

„Hvorfor har jeg ligget vaagen, min Minna? fordi jeg har grundet over, hvorledes det gik BARNET der, hvorledes hun havde det; se, det var Aarsagen til den Sovnløshed, Vægerne ikke kunde faa Bugt med. I dag vaagnede jeg ogsaa Klokken fire, men saa tænkte jeg, Marie

ligger derinde og har det godt, og saa vendte jeg mig om, og slumrede ind igjen.—Gaa du nu, du Kjære, vi komme strax.“

Moder tog Plads ved min Seng og greb mine Hænder.

„Du kommer ikke op mit Barn, før du har fortalt mig alt det, du har fortiet i dine Breve. Begynd nu strax.“

Hvad skulde jeg gjøre? jeg havde fast foresat mig at tie stille, men Moder saa mig spørgende ind i Diet, mit Hjerte havde altid været en aaben Bog for hende; jeg kunde ikke modstaa, hun fik Alt at vide.

„O, du stakkels, kjære Barn! dog nu er det overstaaet; vi ville takke Gud, og saa for Tidelserne, de gjøre os bedre, nøjsommere og taknemmeligere.“

Jeg skyndte mig op, jeg tittede ud i Haven, hvor Mette gik og pillede ved de saa Blomster; jeg sølte niig saa lykkelig, saa ung, saa let; jeg løb ind i Dagligstuen til Minna.

Det var en meget venlig Stue; Møbler og Tapeter vare smukke og nye, Vinduene fulde af Blomsterpotter. Det saa rigtignok lidt besynderligt ud med Bjælkeløst og den store Bilæggerovn paa to Ben, men det var dog i Grunden ganske hyggeligt.

„Marie har haft godt af at være ude i Verden; Oberstens have anderledes forstaaet at sætte Liv i hende end vi.“

„Du har altid været et skarpsindigt Hoved, min Ven“, svarede Moder og strøg hjertegnende Haaret fra Minnas høie, aabne Pande.

Minna tog denne Ros op for gode Varer, tragede Kaffeendnu en Gang, og nærmede sig jagte Vinduet, hvor Gustav sad og læste. Hun saa paa ham med et Udtryk af Omhed og Tillid. Alt, det vilde have været tungt, noget af det Tungeste af Alt, at se Minna fæste et saadant Blik paa En, der ikke havde fortjent det, dog det gjorde h a n i fuldt Maal.

Da vi havde druffet Kaffeen, besaa jeg hele Huset, og der var saamange Bekvæmmeligheder, at man nok kunde forso-
ne sig med, at det Hele just ikke var
efter Sjønhedens Regler. Derpaa løb
jeg alene ned i Haven, og Diana, den
store hvidgraå Jagthund, fulgte mig.

Dg jeg stod paa Skrænten under Lin-
detræet og saa hen til Gaarden, hvor
Kammerraaden boede; den hvide Byg-
ning med det røde Tag stak grelt af mod
den gulbrune Skov; og jeg vendte mig
om og betragtede Præstegaarden, der saa
saa hyggelig ud med sine tre Storstene,
hvoraf Rogen steg i Veiret, sin tomme
Storkerede, og sine mange, blanke Vin-
duer. Der var de! jeg behøvede blot at
gaa saa Skridt, saa var jeg hos dem;
men det vilde jeg ikke nu. Jeg aabnede
Laagen, vovede mig ud paa Stien, over
Lynghøien, forbi Kilden, til Skoven.
Diana for frem og tilbage, den var rig-
tig i sit Øs. Det gule Løv hvirvlede
for mine Trin; det blæste skarpt; af og
til faldt der store, tunge Draaber Regn;
Himlen var blygraå, men jeg fandt det
dog deiligt Altsammen.

Min Glæde gav sig Luft i Sang; jeg
løb længere og længere ind i Skoven og
vendte derpaa pludseligt tilbage. Jeg
kunde have truffet hele Verden til
mi! Bryst! jeg nikkede til den lille, freg-
nede Dreng oppe i Røddetræet, jeg nik-
kede til Husmandskonen med Barnet paa
Armen, der hentede Vand ved Kilden,
jeg nikkede til den gamle Hvedebrøds-
mand og til Røgteren, som drev Kvæget
ud i Dammen for at vande det, og de
nikkede Alle saa venligt igjen. Røgteren
tog den røde Hue af og sagde: „Goddag
og velkommen lille Jomfru.“

Syrtende Kapitel.

Jeg ved ikke noget sjønnere, end —
med egen Villie henvendt til det Gode—

at leve blandt Menneſter, der ere bedre-
end En, at føle sig som den Mindſte, at
aaſne ſit Hjerte for at modtage alt det
Beſignede og Gode, der bliver ſagt eller
gjort. O, hvor havde ikke Talen i Ober-
ſtens Hus, ſelv om den aldeles ikke ved-
kom mig, pint og ſaaret mig; jeg tænkte
næſten altid det Modſatte, men maatte
tie og lufke til for det Bedſte i min Sjæl.

Vi delte ſnart Huſholdningen imellem
os, dog ſaaledes, at den unge Huſmoders
Retligheder ſom Regentinde blede respek-
terede.

Det er utroligt hvor Tiden ſpinder,
naar man lever et ſtille, virkſomt og til-
freds Liv; jeg har været her over tre
Aar, og det er dog for min Tanke ſom
en lang Helligdag.

Hver Søndag gaa vi i Kirke; den er
kun tarvelig, og intet Orgeſ ledſager
Pſalmefangen, men den er fuld af ſtiffe-
lige, andægtige, jydſke Anſigter, og Talen
er ſand og ſimpel. Vi vide og Menig-
heden ved, at Præſten fuldt og faſt tror
det Ord, han forkynder, at han i Aand
og Sandhed handler derefter, at han i
Gjerningen viſer Kjærlighed til ſin Næſte;
og er han end lidt ſtreng, er han dog
ſtrengſt mod ſig ſelv. Naar han ender,
er der Taarer i mangt et Øie og paa
mangen gammel furet Kind, ſelv den jo-
viale Kammeraad fra Gaarden, — ſom
aldrig undblader at møde med Pigebør-
nene i den indeluffende Stol, — tørter
Dinene med et ſtort Silkeſommetørklæde
og tænker paa Livet hiſtides.

„De ſkal ſpiſe til Middag hos os, Herr
Paſtor, med Damerne, jeg tager ikke mod
Aſflag“, ſiger han, naar vi mødes uden-
for Kirken, og Døtrene, to ſtore, ſmukke,
unge Piger, trænge ind paa os paa den
hjørteligſte Maade, ſaa det næſten er
umuligt at ſlippe.

Dg det er meget hyggeligt paa Gaar-

den, kun bliver man trafteret lidt for meget. I Førstningen troede de, at vi enten maatte være syge, krægne eller afsekkerte, fordi vi ikke kunde spise til enhver Tid.

„Fortæl os lidt om Kjøbenhavn; tænkt, vi have aldrig været der, og vi have dog en kjædelig Onkel, som er Grosserer derinde, og en Broder, som studerer. Fortæl os lidt om de Kongelige, om Konserterne, om Rundetaarn og Rosenborgs have.“

„Dg om Moderne“, tilføiede den Ældste, „det maa egentlig være forstrækkelig kjædeligt for en Kjøbenhavnnerinde at bo her.“

Ja, de kjendte kun lidt til det.

Kammerraaden talte i en anden Stil. „Landslivet er det sundeste og lykkeligste, Børn; se blot paa Frøken Staal, hvor rask og godt hun nu ser ud, og da hun kom hertil, maatte saa ikke Enhver tro, at Pigebarnet havde Svindrot; det var den kvalme, urene Luft og sine Leve-maade Skyld i.“

Vi aflagde Besøg hos Nabopræsterne og enkelte andre Familier; Modtagelsen var overalt gjæstfri og velvillig; Tonen var den hjerteligste.

Vor Præst, Madamen, Fruen og Somsfruen ere Alle yndede i Landsbøen; Fruen især er „særlig gemen at tale med.“

Naar vi sidde sammen i Skumringen, tale vi ofte om de elskede Afdøde: Bedstemoder, „Fader“ og Hebevig, og det er saa forunderligt for mig, at jeg Ingen af dem har seet, da de dog staa mit Hjerte saa nær; og jeg tænker paa mine egne Forældre, og det er mig en kjær Tænke, at deres Velsignelse, en varm og brændende Velsignelse, vilde hvile over „Moder“ for al hendes ubeskrivelige Godhed mod deres Barn, om de kjendte til det. Dog, Gud kjender Alt og Alle.

Hver Uge modtager og skriver jeg et

Brev til mine smaa Veninder og har, som jeg tydelig mærker, bevaret en stor Indflydelse over dem. De skulle konfirmeres til Foraaret og ville da besøge os.

—Engang imellem faar jeg et Par kjædelige Linier fra Geheimeraadinde Trolle. Amalia er bleven forlovet med Frieren og skal snart giftes.

Moderens Broder kommer her hver Sommer; jeg kan godt lide ham, skjønt han er lidt besynderlig i sit Forhold til mig, ikke at han er uhoslig, tværtimod, men han kan—eller rettere vil paa ingen Maade saa andet i Hovedet, end at jeg er Gustavs Søster.

Karen har været her med sin lille spy-aars Louise. Det var en forførdelig Begivenhed for Karen at tage over Vandet med et Dampskib; hun havde oplevet umaadelig meget, mere end i hele sit øvrige Liv; og de jydsk Folk saa paa Karen, og Karen saa paa de jydsk Folk.

„Siffet Sprog de føre“, sagde Karen leende, men vi tænkte, at den Gne ikke havde synderligt at lade den Anden høre.

„Nu maa Løsen og jeg reise“, sagde hun efter fjorten Dages Ophold, „her har været godt i alle Maader, men jeg er ikke Menneſte for at ligge længere paa den lade Side.“

Dg den lykkelige Frederik har været her to Gange med sin unge, svenske Kone. De bragte rigtig Liv og Munterhed med sig. Han er ligesaa fuld af Skjemt og Spøg som altid, men ikke nær saa slem til at spotte, og begynder han end undertiden derpaa, er et eneste, bedende Blik fra Majas store, blide Dine istand til at afsøbne ham.

Doktor Stud er død; til min store Forbauselse havde han testamenteret mig fem tusinde Daler; en ung Studiosus medicinæ og en gammel Skagelone i hans Port fik en lignende Sum; hans øvrige Formue havde han givet til Hospitalerne.

Denne hans Godhed berørte mig be-
 derligt, jeg ved ikke selv, om det var be-
 hageligt eller ubehageligt. Al, hvor ofte
 havde jeg ikke set paa hans rolige Ansigt
 og ønsket at fremkalde et venligt Blik af
 hans Die, men forgæves.

Den anden Sommer blev vor Familie
 forøget med et nyt Medlem, en vakker,
 liden Gut med Faderens Bænde og Mo-
 derens og Bedstefaderens Sine. Det er
 et yndigt Syn at se ham sidde paa sin
 unge Moders Arm og med sine smaa,
 buttede Hænder klappe Faderen paa Kin-
 den; det er et yndigt Syn, naar Bedste-
 moderen rider Rante med ham.

„Er det ikke behønderligt, at jeg ikke
 kan føle mig som en gammel Kone“,
 siger hun smilende, „jeg er jo dog Bedste-
 moder og saa imorges flere graa Haar
 paa mit Hoved.“

Nette elsker den lille Harald næsten
 altfor meget; hun kommer aldeles ud af
 sig selv, naar Nogen vover at negte ham
 Noget. Haven med alle dens Blomster
 — hvilke vi Andre kun tor plukke med
 Mettas specielle Tilladelse — er til hans
 Raadighed; hun flætter af friske Pro-
 vinsroses tykke Krands, som hun slyn-
 ger om hans lille Bogn, naar hun træf-
 ter ham i Haven. Herredsfogden har
 opført hendes Testamente; alle hendes
 Eiendele — og i Mettes Tanker er det
 ikke lidt — skulle tilfalde Harald, og saa
 tager hun sine Strømpefodder frem og
 ryfter med Stoltthed det blanke Indhold
 ud for Barnets Fodder, der ser forundret
 paa det med sine uskyldige Sine.

Over Morgen, for vi drikke Kaffe,
 sidder lille Harald paa Tante Marias
 Arm — han holder ikke saa lidet af Tante
 Marie — og smuldrer et stort Stykke
 Brød til Fuglene.

Sidste Juleaften, som vi sad og ven-
 rede paa, at Minna skulde aabne Døren
 til Salen, begyndte Trofast at gjo ganske

forstrækkeligt; derpaa lod et Posthorn, og
 en aaben Bogn rullede ind i Gaarden.

Et Dieblik efter traadte vor dyrebare
 Professor Lange, hvem vi troede velbe-
 holden i det varme Italien, hvid som en
 Snemand af Niim, ind i Stuen.

„Jeg kommer da tidsnok?“ raabte
 han, „Træet er da ikke tændt endnu.“

Hvor der blev en Glæde! vi toge ham
 Alle i vore Arme; Mette blev aldeles
 vild af Henrykkelse.

„Lad mig se Barnet.“

Minna rakte ham med moderlig Stolt-
 hed den Lille, der var falden isovn paa
 Bedstemoders Stjod; han saa alvorligt
 paa ham, men da Harald vaagnede og
 slog sine store, smilende, blaa Sine op,
 svingede Professoren ham leende i Lufsten.
 „Den Dreng vil vist komme let igennem
 Verden.“

„Kan De huske, Fru Staal, hvor
 Bedstemoder pleiede at sjenke, fordi Af-
 teuen altid kom bag paa mig? saadan er
 det ogsaa gaaet med mit Livs Aften. Jeg
 opdagede forleden, at jeg nu er en gam-
 mel Mand: Synooghalvsjærd, og jeg
 blev ganske bange for ikke at saa Dem at
 se mere. Det var, som mit Hjerte trængte
 til Barne, og den vidste jeg var at finde
 her, hvor jeg vil slaa mig til Ro en god
 Stund.“

Der sad han ved Høitidsbordet, den
 smukke Olding med de hvide Haar, og
 saa saa hjærtligt paa os; der stod han ved
 Juletræet med Harald paa Armen og var
 selv et Barn.

Idag er det Nytaarsdag 1860, hvor
 hvor smukt Klokkerne talde til Kirke.
 Solen skiner saa venligt herind, det er
 saa stille i mit Indre, jeg er saa lykkelig.
 Mine Venner, ikke de nærmeste, men an-
 dre gode Venner, tale vel til mig om en
 selvstændig Lykke, noget Eget, og de give
 det endogjaa bestemt Stikfæls og Navn,
 men jeg ønsker ingen Forandring. Al

hele min Sjæl elsker jeg min Omgivelse; jeg er gjenestket; de vilde savne mig. Gud lad dette vare ved! men kan det ikke ske, frygter jeg det dog ikke: den Herre, der stjænkede det fattige, forladede Barn et lykkelig Hjem, den Herre, der holdt sin Haand over hende og Hendes i Sorgens Dage og førte dem sammen, han vil aldrig forlade hende. Jeg spørger ikke, hvad Mæret gjenner i sit Stjød, jeg ved, at Gud vil føre mig til Maalet gennem

hvad der er mig tjenligst, være sig Sorg eller Glæde. Derfor synger jeg tillidsfuldt med den ærværdig Paul Gerhardt:

En Faber god, det se vi klart,
 Vil ei sit Barn bebrøve,
 Og sker det, er det aabenbart,
 For det ved Sorg at øve;
 Ja kasted end hans stærke Haand
 Mig ud i Vølgedybet,
 Saa ved jeg dog, at Herrens Mand
 Kan finde mig blandt Krybet.

Ende.

Rogle Optegnelser fra et Ophold paa Madeira.

[Fortsættelse]

I Slutningen af 1844 kom der Ordre fra Lissabon, at Dr. Kallej skulde anklages for i Forsamlinger af portugisiske Undersaatter at have fremstet Læresætninger, som Statsreligionen fordoente. Hvis Retsforhandlingerne vare blevne førte paa samme Maade som tidligere, vilde han uden tvivl være bleven forvist fra Den i Kraft af Inkvisitionens Love, skjønt de vare afflaffede, og stik imod Portugals bestaaende Love og Traktaterne med England. For at undgaa Forvisning fra Den reiste han strax til Lissabon. Efterat den britiske Udenrigsminister havde fordret Opreisning for hans ulovlige Fængsling, blev det tilsidst afgjort, at den paabegyndte Procedure skulde standses, og Fordringerne om Opreisning tages tilbage. Dr. Kallej vendte nu tilbage til Madeira, men allerede saa Dage efter hans Ankomst blev atter en Arrestbefaling imod ham udstedt. Det blev ham dog nu tilladt at stille Kaution, „og ikke rettere end jeg ved“, tilføier han, „staar mit Navn paa Forbrøderlisten, og jeg er fremdeles en Fange mod Kaution.“

Da Dr. Kallej følte, at hans Nær-

værelse paa Madeira kunde være til Gavn for Sagen, uagtet han var saagodt som tvungen til Tausshed og ikke kunde fortsætte Møderne, som vilde haft hans sikre Forvisning til Følge, besluttede han at overgive i andre Hænder Ledelsen af det Arbejde, han saa heldigen havde begyndt. I Lissabon havde han truffet Præsten Hewitson, der uden hans Vidende i nogen Tid isorveien i Skotland var bleven udseet til at arbejde paa Madeira. Han ledsagede ham til Den, og Hewitson begyndte med megen Nidkærhed og Nærighed den Virksomhed, hvortil Herren i saa mærkelig Grad havde udrustet ham.

Præsten J. Wood skriver, at Hewitsons Ankomst til Madeira var særdeles betimelig og en mærkelig Herrens Styrelse. Der var kun saa af Portugiserne, som til den Tid havde frasagt sig Papismen, omtrent 20—30, men en hel Del vare grebne, søgende Sjæle, der randsagede Skrifterne, og oienlylig var paa et Overgangspunkt. Disse vare nu som Faar uden Hyrde. Øvrigheden var villig til at træde Loven under Fødder for at holde Lyset ude og forsvare Overtroen og

det herskende Mørke. Men uden at sty nogen Fare eller Besværlighed opøgte Mr. Hewitson dem, der nu havde maattet give Afkald paa Dr. Kalleys Forsamlinger. Han modtog daglig Besøg af Omvendte og Søgende, men kun Faa om Gangen, da Forsigtighed bød dem blot at have indskrænkede Møder.

„Jeg forsøgte at tale med dem, læse og forklare Skriften for dem og bede paa Portugisisk, siger han i et Brev. Det er ikke saa vanskeligt for mig at tale Sproget, som at forstaa det, naar det bliver talt. Naar jeg beder de gode Folk at tale langsommere, tale de kun desto hurtigere i sin Tver for at gjøre sig forståelige. Mange have ønsket Afgang til Herrens Bord, de have lagt for Dagen stor Kundskab i Guds Ord og Klarhed i Opfattelsen af Naderens sande Natur. Sidste Søndag døbte jeg to Børn, hvis Forældre vare komne den foregaaende Dag fra St. Antonia da Serra, 4 Timers Vei herfra. Vi agte at have Kommunion næste Søndag, men det vil blive om Aftenen for lukkede Døre af Frygt for Jøderne.“

Det var mærkeligt, hvor hurtig Præsten Hewitson lærte det portugisiske Sprog, som han kun havde læst i to Maanedes i Lizjabon. Folket talte om det, som „en Gave fra Herren“. Han vidste ogsaa ganske at tilegne sig deres særegne Maade at tænke og udtrykke sig paa.

Herrens Vert paa Madeira gif stadig fremad. En Dag kom en af de Omvendte, der havde været en Fange for Kristi Skyld, til Hewitson for at faa sit Barn døbt. „Han er en sand Apollos i Skriften“, siger Hewitson, og har flere Gange sat Præsten i sit Sogn i Forlegenhed ved sin Bibelfundskab. „Denne Mand“, fortæller Dr. Kalleh, „var Tømmermand i en stor Landsby nogle Mile fra Fundhal. Da jeg tilbragte en Som-

mer paa den nordlige Side for at tage Søbad, kom han til mig for at raadføre sig med mig; han var saa blind, at han maatte ledes over Fjeldene. Efterat jeg havde foretaget en Operation, spurgte han, hvad han havde at betale, et sjeldent Spørgsmaal hos en saadan Besøgende, og da jeg havde erfaret, at han ikke kunde læse og var meget uvidende i Kristendommens Sandheder, svarede jeg, at hvis han vilde betale mig for min Uleilighed paa den Maade, jeg helst ønskede, maatte han lære at læse Guds eget Ord og stræbe at leve derefter. Næste Sommer kom jeg da tilbage og traf Tømmermanden ligesaa blind som første Gang. Jeg talede med ham og fandt, at han havde gjort mærkværdige Fremstrid i Kundskab og Erkendelse. Han fortalte, at han hurtigt havde faaet sit Syn igjen, havde gaaet i Skole, lært at læse, læst meget i Skriften med Bøn om Aandens Oplysning; han havde giftet sig og havde nylig igjen mistet sit Syn. Jeg spurgte ham, hvorledes han i saa kort Tid havde kunnet lære saa meget, og han gav mig det tilrettenvisende Svar: „Gud kunde lære mig meget mere i fem Minutter.“

Han havde faaet en liden Traktat indeholdende de ti Guds Bud; denne bragte han til sin Præst og spurgte, om det var de sande Guds Bud. Præsten erklærede, at de vare forfalskede. Tømmermanden fortalte, at jeg havde givet ham den, og forstyrede, at de vare en næagtig Overfættelse af de samme Ord, som Gud havde skrevet paa Stentavlerne. Præsten var just ikke meget høflig i sine Udtryk om mig; men da Tømmermanden ønskede med sine egne Dine at blive overbevist, sagde han, at Padre Vigario fikkerligen selv eiede en Bibel, og bad, at han vilde slaa efter i den. Præsten kom med forskellige Undskyldninger, men da

Manden var fast bestemt paa at ville have det undersøgt, kom tilsidst Bibelen frem. Præsten bladede i Begyndelsen, Midten og Slutningen, men Loven enten kunde eller vilde han ikke finde; Tommermanden bad at faa se Bogen og slog strax op i 2 Moseb. 20, idet han gav Præsten den ene, tog han selv den anden og læste, og det befandtes da, at Bibelen og Traktaten var fuldkommen overensstemmende. Kort efter havde Præsten nytret, at hvis nogenfinde Medico Juleg besøgte hans Sogn, skulde han ikke komme levende derfra.

Denne Seier kostede Tommermanden hans Frihed. En Tid efter blev hans Hus besøgt af nogle Mænd, der bar et Flag med en Due i og bad om Amniser til den Helligaand. (Dette sker sædvanlig en Gang om Aaret paa Madeira.) „Dette er ikke Esperito Sancto“, sagde Tommermanden. „Vi kjende ingen anden Helligaand“, svarede Manden. „Men“, sagde han, „den Helligaand er en Aand, og dette er et Stykke Løi fæstet til en Stof.“ Manden gik og sagde det til Præsten, Præsten berettede det til Dommerne, Dommerne bragte Sagen for Retten, og han blev for denne Forbrydelse domt til to Maaneders Fængsel, som han med Glæde udholdt.

Dette Exempel var dog ikke enestaaende. Ordet vedblev imidlertid at virke. „Ikke Faa paa Forskjellige Steder af Den“, skriver Hewitson, „have lært at læse Skriften, og de, som ere omvendte, ere ikke lunkne i at opmuntre hverandre og bevise Belgjerninger mod de Sjæle, som endnu ere i Mørke og Dødens Stygge. Mange af dem ere blevne forstandige og oplyste Menighedslemmer, rede til at forsvare sig med Sagtmodighed for Enhver, som begjærer Regnskab af dem om det Haab, som er i dem. Dørene ere aabne, sjønt der er mange

Fiender. Fremtiden vil vise, hvad Enden vil blive, sikkerligen venter Baand og Lænker mange af os. Herren styrke os til at holde fast ved ham.“

Fienden blev nu urolig. Præsten Wood, i hvis Hus Hewitson boede, skriver: „Da vi mærkede, at Møderne tildrog sig Præsternes og Øvrighedens Opmærksomhed, maatte de ophøre; men Hewitson vedblev dog at virke for Herrens Sag. Han indbød Folket at komme til sig enkeltvis eller 2—3 ad Gangen, hvilken Indbydelse de med Glæde efterkom. Sandelig, de staffels Folks Hunger og Tørst efter Undervisning i Guds Ord var ganske mærkelig og rørende. De standjede mig ofte paa Gaden for at spørge, om det ikke snart var deres Tur at komme til Præsten. Undertiden gjorde de mig halv ærgerlig ved sin Mangel paa Forsigtighed, idet hele Klynger af dem stillede sig ligenoverfor min Dør, for taalmodigen at vente, til de bleve indladte. Dette var for Hewitsons svage Helbred en meget trættende og besværlig Naade at virke paa, men det var forunderligt at se, hvorledes det Arbeide, der vilde have nedbrudt mangen stærk Mand's Helbred, dog ikke havde alvorlige Følger for ham; han beklagede kun, at han ikke havde flere Præster til at virke for det store og vigtige Arbeide, han var kaldet til. Af dette hjære Arbeide var det dog ikke det mindst anstrengende at forberede til Nadveren; thi saasnart en Sjæl var greben af den guddommelige Naade, kom han og begjærede sammen med den lille Flok at gaa til Herrens Bord. Det var rørende at se den Ene efter den Anden, uagtet de udsatte sig for Fængsling, ja endog Døden, saaledes frimodigen og dog ydmygt at besjende sin Frelser. Efter en Tid at have forberedt dem, optog Hewitson den Ene efter den Anden i Kirkens Samfund.“

Han, som har „Davids Nøgler“, som aabner, og Ingen luffer, paaskyndede selv det velsignede Verk, medens Dørene endnu vare aabne. „Jeg har aldrig ventet“, skriver Hewitson, „at Sandhedens Fjender længe vilde taale, at Herrens Verk fortsattes, og det vil ikke forundre mig, om det snart bliver standset. Den romersk-katholske Præst i den Menighed, hvor jeg har holdt Forsamlinger, er bleven underrettet om det, og vil gjøre alt muligt for at standse dem.“

Da Hewitson fandt, at Præsten Woods Hus for meget var blebet Gjenstand for Opmærksomhed, leiede han et mere afstedsliggende. Her holdt han paany Kommunion for 60 portugisiske Omvendte, uden at det blev bekendt. Kort Tid efter blev der imidlertid sat Politibetjente udenfor Døren, saa han blev nødt til at ophøre med sine Forsamlinger. Flere Personer bleve forhørte af Øvrigheden, men den fandt ingen tilstrækkelig Grund til at anklage Hewitson. Disse truende Demonstrationer vare dog langt fra at forstrække Folket, der vilde vedblevet at besøge ham, som de pleiede, havde han ikke for deres egen Skyld sat sig derimod. Hewitson begynte nu at tænke paa at indrette tre eller fire Udsatte. Blandt disse var der en ung Mand med usædvanlige Evner og inderlig Kjærlighed til Guds Ord, hvem han begyndte at forberede til det hellige Præsteembede, efterat han derom havde forespurgt sig hos sine Foresatte i Skotland. Han forudsaa nemlig, at den Tid ikke var fjern, da han vilde blive tvungen til at forlade Madeira, og Udsigten til at faa ansat en Præst af sin egen Midte, vilde være en Trøst for den betrængte Kirke.

Stjerne samlede sig nu mere og mere over de portugisiske Omvendte, og Flere bleve fængslede, fordi de lærte Andre at læse i Bibelen. I et Middagselskab

erklærede Madeiras Biskop, at han vilde føre Udelæggelseskrig imod Bibelen. Han sagde, at han havde Øvrigheden paa sin Side, og han havde besluttet at bekjempe og straffe enhver Afvigelse fra den romersk-katholske Kirke. Søndagen efter, da Biskopen prædikede, faldt han om, rammet af Slag.

Engang, da det blev sagt til den unge Mand, der skulde blive en Udsatte, at den romerske Kirke var alles Moder, svarede han: „da behold hende for dig selv“, og blot for dette Svar blev han dømt til 4 Maanedes Fængsel.

Det blev nu bekendtgjort ved Plakater, oplaaede paa Kirkedøren, at Enhver, som ikke havde bivaanet Messen og gaaet til Skrifte, maatte gjøre dette inden ti Dage, ellers vilde de blive fæstede i Fængsel.

Den 26de Juli kom en Udsending fra Politiet til Hewitson og advarede ham mod i sit Hus at føre religiøse Samtaler med portugisiske Undersaatter, da han i modsat Fald vilde blive anklaget og overgivet i Rettens Hænder. En Kristis hentes nu at være forhaanden. I August skriver han til Skotland: „Jeg ønsker meget at erholde Kommitteens Raad med Hensyn til, hvad jeg nu har at gjøre. Det er muligt, at jeg har overtraadt Portugals Love, men jeg har adlydt Kristi Lov, hvis Eneherredomme over Kirken i Portugal saavel som i Skotland og hvis Prærogativ, som Kongernes Konge, ingen menneskelig Lovgivning eller Domstol er kompetent til at tilfidesætte. Den eneste Befaling, som en Evgargeliets Tjener uden Betænkning maa adlyde, er den, som hæver Jesu kongelige Segl: „Al Magt er mig givet i Himmelen og paa Jorden, gaar derfor hen og lærer alle Folk.“ Hvem i Himmelen og paa Jorden kan tilintetgjøre den Befaling? Hvem har Myndighed til at forbyde Evgargeliets Forkyndelse for nogen

menneftelig Stabning? Saadanne Betænklichkeiten fremkomme hos mig ved Betragtningen af de Omstændigheder, hvori jeg nu befinder mig, og jeg ser endnu ikke klart, hvilken Handlemaade vil være mest overensstemmende med Skriftens Bud. Længere at fortsætte min Virksomhed vil nundgaelig udsætte mig for den Forfølgelse, hvormed jeg trues, og dog kan jeg ikke se det som min Pligt af denne Grund ganske at opgive den. Naar den Fære der truer mig, er endnu mere overhængende, kunde jeg flygte fra Den, men jeg er ikke vis paa, at et saadant Skridt vilde være overensstemmende med den fuldkomne Trofskab, jeg skylder min Herre og Frelser."

Medens han med Fængslet for Die endnu var i Uvisshed om sin Pligt, tog Herren selv Afgjørelsen i Haand. Da Uveiret traf sammen, skjulte Herren sin Tjener en liden Stund. Hans Helbred havde lidt ved hans utrættelige Arbeide, og en alvorlig Sygdom afbrød nu hans Virksomhed, han var Døden nær, men Herren sparede ham, og han reiste sig fra sit Sygeleie besjælet af ny Iver til at virke og lide for Kristi Skyld.

Hemition havde bemærket, at paa St. Antonia da Serra og andre Steder blev det kristelige Liv næret og holdt vedlige ved stadige Moder om Søndagen af Portugiserne i deres egne Huse, hvor de kom sammen for at læse Skriften, formane og opmuntre hverandre og bede sammen. Dette bragte dem derfor til at tænke paa, at den bedste Maade, hvorpaa Nøden kunde afhjælpes paa Madeira, var at uddanne Kateketer blandt Portugiserne selv. Han oprettede derfor en Klasse paa 15 — 16 Personer for Saadanne, der syntes at have gjort de første Fremskridt i Kundskab og aandelig Erfaring. For denne Klasse holdt han to Gange i Ugen en

drag, og en Gang i Ugen holdt han Examination. Undervisningen begyndte med Bøn af Hemition og endtes med Bøn af en af Eleverne; der var noget rørende Enfoldigt og Barnligt i deres Maade at bede paa, hvilket meget opmuntrede Hemition og gav ham godt Haab om, at denne Gjærning vilde lykkes; thi frugtesløs vilde den i Sandhed være, dersom de ikke vare oplyste og ledede af den Helligaand.

To Kvinder, Antonia da Correa og hendes Datter deltog ogsaa i Undervisningen. Moderen var en af de forstandigste og mest erfarne Kristne i den lille Menighed; saa megen Indflydelse havde hun udøvet over sine Venner og Naboer, idet hun fik dem til at lytte til Sandheden og understøttede dem paa Veien, at hendes Fiender jagde om hende, at hun besad et forrykket Bæger, som gjorde Enhver til Kalvinist, der vovede at drifte deraf. Da hun saaledes ofte havde Anledning til at vejlede Andre, kom hun og deltog i Undervisningen med sin Mand, der var Landmand og siden blev en af Menighedens Elbste. Gele deres Liv stod i Overensstemmelse med deres Beskjendelse. Da de under Forfølgelserne den følgende Sommer bleve fordrevne fra sit Hjem og tog sin Tilflugt til et Sted, der bragte dem til Trinidad*), fandt de sig med Glæde i at forlade Alt, hvad de eiede, for at følge sin Herre efter.

Guds Aand syntes fremdeles at virke i det Stille paa mange Hjerner, men Fienden var heller ikke ledig, og søgte paa anden Maade end ved Forfølgelse at drage Sjælene tilbage. Tre af dem, der vare stedte til Madveren, faldt i aabenbar Synd og maatte negtes Afgang.

En af dem, der ofte besøgte Hemitions

*) En Ø i Vest-Indien ved Nordøstkysten af Syd-Amerika; tilhører England.

Lærerklassse, var en Svigerfader af en af de første Dommere, Casenio Nicos da Silva, hvis Omvendelsehistorie er meget rørende. Sommeren 1840 kom han første Gang til Dr. Kalleh for at konsulere ham i Valedning af sin Datters Sygdom. „Efterat jeg havde foreskrevet nogle Lægemidler for hendes Sygdomstilkælde, havde vi en kort Samtale om Sjælen“, siger Dr. Kalleh. Nogle Dage efter kom han igjen. Efter flere Gange at have besøgt mig paa Hospitalet, bad han om en Samtale i Encum i mit Hus. Jeg spurgte, hvad han ønskede at tale med mig om. „Om den Naade“, svarede han, „paa hvilken en skyldig Mand, der har fortønet den retfærdige Gud, kan undgaa sin velfortjente Straf.“ „Nu vel“, sagde jeg „sig mig, hvad De selv tænker herom?“ „Jeg tror, at i Daaben befrier Kristi Død os fra Arvesynden“, og saa vedblev han at tale om Bodsøvelser osv. for den gjørlige Synd. Jeg afbrød ham ved at sige: „Jeg tror, at Kristi Blod renser fra al Synd.“ „Hvad?“ raabte han. „Jeg tror“, gjentog jeg, „at Kristi Blod renser fra al Slags Synd.“ „D sig det igjen!“ „Nei“, sagde jeg, „men læs her og her“, og jeg viste ham forskellige Bibelsteder. Store Laarer trillede ned over hans Kinder, da han læste Guds Ord, der bekræftede denne underbare Sandhed, — og Læren om den frie Naade, om Tilgivelse for de største Syndere, syntes for første Gang at trænge ind paa hans Sjæl.

Endelig syntes Dørene at blive lukkede. Guvernøren befalede Dommeren Dr. Cochho at gaa frem efter Loven mod Hewitson; men denne negtede at gjøre det, da Hewitson ikke var under hans Jurisdiktion. Han var nemlig for Tiden den eneste Dommer, da det andet Dommerembede var vakant. Baade den geistlige og verdslige Dyrighed syntes nu bestemt

paa at tilintetgjøre Rjætteriet, som de kaldte det. Biskopen reiste til Lissabon for at gjøre alt muligt i denne Henseende.

Det blev derfor anseet for raadeligt, at Hewitson trak sig tilbage og for en Tid forlod Madeira for senerehen, hvis det var Herrens Villie, igjen at fortsætte sit Arbejde der. Tillige vilde han ikke uden stor Skade for sin Helbred kunne arbejde under Madeiras mattende Sommerhede, hvilket ogsaa tilskyndede ham til dette Skridt, men før han forlod Den, var der Meget at udrette; der meldte sig stedse flere og flere til Nadveren, og disse maatte først examineres og undervises. Tillige maatte han slutte sit Kursus for Lærerklassen, hvilket vedvarede til April Maaned, da han efter omhyggelig Examination indfattede 6 Vidste og adskillige Diaconer til at lede Forsamlingerne og ordne den lille Kirkes Anliggender under sin Fraværelse. Den 2den Mai 1846 forlod han Madeira i den Hensigt om nogle saa Maaneder igjen at vende tilbage til sin elskede lille Hjord. Men Forsølgelserne, der saa længe vare holdte tilbage, brød nu ud med et forfærdeligt Raseri.

Søndag Morgen den 2den August vare mellem 30 a 40 af de Omvendte forsamlede i en engelsk Families Hus for efter endt Andagt at høre forelæse et Hærbrev fra Hewitson. Imidlertid havde en vild Mennekesmasse samlet sig om en af Kathedralkirkeens Domherrere. Netop som den lille Forsamling silttes ad, kom Hoben med Domherren i fuld Ordensdragt i Spidsen raabende og truende henimod Porten. Senhor Arsenio da Silva, den Vidste, der havde ledet Andagten, var den Første, der forlod Huset. I det Dieblit, han viste sig, staa Domherren et Billede lige op i hans Ansigt og befalede ham at „kysse det“ og „tilbede sin Gud“. Overhøbene ham med alle Slags Spot-

teord slog han Gatten af ham, for at tilskynde Pøbelen til personlige Voldsomheder. Med megen Vansteligbed undslap Arsenio tilligemed 3—4 Andre, som kom ud med ham.

Til Kloffen 11 om Aftenen blev Husset beleiret af Pøbelen, som opmuntredes af Domherren og adskillige andre tilstedeværende Præster, medens den verdslige Øvrighed saa igjennem Fingre med det Hele. „Tilfidsst“, beretter en engelsk Søofficer, som var Vidne til den hele Scene, tilkjendegav „Vinduesrudernes Klirren og Støffeslagene paa Døren, at Fjendernes Venge og Brændevin begyndte at øve sin stræffelige Virkning. Imellem Pøbelenes Strigen og Hyleen hørtes fremdeles Raab om at blive indladt. Da tiltalte Miss Rutherford dem paa den rolige, blide, dog faste og værdige Maade, som udmærkede hendes Opførsel den hele Tid, og bad dem at træffe sig tilbage, idet hun forestillede dem den Fare, de selv udfatte sig for ved saaledes at overtræde Lovene. „Der er ingen Lov for Calvinister“, var Svaret, hvilket viste, at Øvrighedens i lang Tid fortsatte Følgeselskab havde fremkaldt den Mening, at Kristne, der lærte Guds Ord, af den Grund vare udenfor Lovens Beskyttelse. Nye Trudsel fulgte om at afbrænde Husset til Grunden, hvis ikke Dørene sieblikkelig bleve aabnede. Utter hørtes Klirren af sønderlagne Ruder. Miss Rutherford og hendes engelske Tjenestepige søgte imidlertid at skjule de stakkels Kristne for den rasende Hov; det var næsten udelukkende Kvinder, fredelige, rolige, uftadelige Væsener; men de vare Protestanter, havde ikke været til Messe og havde ikke betalt for Skriftemaal, følgelig kunde ikke deres Røn beskytte dem mod Pøbelenes Mishandling. Efter flere stærke Slag sprang Husets Dør op, dog vovede endnu Jagen at trænge ind.

Strax efter Midnat, netop som man indenfor havde taget sine Forholdsregler, for saa godt som muligt at skjule de Forsfulgte, bemærkedes Lys paa Trapperne, og Pøbelen styrtede ind i Dagligstuen. Ved Siden af denne var en syg Dames Bærelse, og derhen vendte de først sine Skridt; sex eller otte af dem, ledsaget af Drengene med Fakler, traadte driftig ind i Engværelset og forlangte Portugiserne uleverede. De bleve underrettede om, at Portugiserne ikke vare der, og at deres Opholdssted ikke vilde blive opgivet; tilige blev der sagt dem, at de maatte træffe sig tilbage fra den Syges Bærelse. De hvilede nogle Minutter sammen, derpaa forløbe de knurrende og mumlende Værelset for at opjage sine Dfere, medens de efterlod en Vagt i Dagligstuen. Denne Søgen var forresten et moisommeligt Arbejde i et Hus med ikke mindre end 20 Sovneværelser, 6 Dagligværelser, et Kapel og alle Slags Afstikker. Tilfidsst hørtes dog et Seiersstrøg, Dfrene vare fundne. Modstand var der ikke Tanke om, men de laa Alle paa Kæne i Bøn til Gud. En Mand blev greben, og efter at have bragt ham et svært Hug i Hovedet kastede de ham ned ad Trapperne; derpaa slog de ham med Klubber og slæbte ham afsted for at dræbe ham i Haven; „thi det er en mindre Forbrydelse at dræbe ham der“, sagde de. I dette Sieblik aabnedes Døren, og Politiet ledsaget af Soldater traadte ind; Uroftisterne bleve spurgte, med hvad Ret de vare trængte ind i dette Hus, hvortil de svarede, at de brød sig ikke om rogen Lov eller Ret. To af dem bleve da grebne og sat fast.

Men Katastrofen var kun begyndt. Genimod Kl. 6 Søndag Morgen den 9de August hørte Dr. Kalleh, idet han fulgte ud til den ydre Port en af sine Venner, med hvem han havde raadslaet om Midler til Selvforsvar, at den Vagt

af Soldater, der paa hans indtrængende Begjæring var bleven sendt til hans Beskyttelse, var i fortrolig Samtale med nogle mafferede Personer, og at en af disse skjæpede en Kniv paa Dørstolpen, for at den kunde være færdig til „Morgendagens Myrden“. Da Dr. Kallej fandt, at ogsaa Bagten forræderisk opmuntrede til de paatænkte Grusomheder, bestemte han sig strax til at sørge for sin Sikkerhed ved Flugt. Forklædt som Bønde begav han sig skyndsomt til en Bøns Hus uden at blive opdaget af Pøbelen, som allerede paa Præsternes Bink fra alle Kanter strømmede til.

Da Tjenesten til Væge for „vor Frue paa Bjerget“ henimod Middag var sluttet, saaes paa Gaderne Grupper af opbidede Kirkesfolk, der talede med stort Velbehag om Dagens paatænkte Gjering. Endelig steg en Ralet hvisslende iveiret, dette var Tegnet til, at man nu skulde begynde. „De, som ere i hint Hus“, hørte Mrs. Kallej En sige, idet hun forklædt flygtede gennem Gaderne, „kan idag trænge til at være forvissede om sin Salighed.“ Tilfidsst omringede en tæt Mennessemasse Huset, Døren blev sprængt, og Anførererne styrtede ind i Værelserne, medens Pøbelen ventede paa, at dens Velgjører skulde blive slået ud. Forbitrede over, at han var undsluppet, overgav de hans Bibliothek til Flammerne og skyndte sig afsted for at opsøge ham. Imidlertid flygtede Dr. Kallej forklædt som Dame og skjult i en Hængematte til Havnen. Medens Mr. Tate lebhjagede Værelserne og paaskyndte deres langsomme Skridt, hørtes paa en Gang Raabet: „Kallej, Kallej! Den rasende Pøbel opfar gede Raabet og udstødte et tre Gange gjentaget Hurra, idet de styrtede ned mod Havnen. De naaede den netop, som Hængematten var sænket ned i Baaden — Baaden fattes fra Land

— faa Minutter efter var den ved Siden af Dampskibet — Hængematten blev svinget op paa Dækket, og Dr. Kallej var i Sikkerhed.

De Dmwendte maatte nu for Alvor ind i Trængslernes Jld. „Dr. Kallejs Undvigelse“, siger et andet Niveidne, „var et Signal for dem til at vente sig alle mulige Grusomheder og Undertrykkelser. Mange flygtede strax fra sit Hjem til Bjergene, hvor de bleve barbarisk jagede af de grusomme Forfølgere. Det er sandelig hjertesjærende at høre om deres Lidelser. Naar deres Skjul opdagedes, bleve de paa det Ubarmhertigste pryglede for at afvinges Løfte om at gaa til Skrifte. For nogle Dage siden blev en Mand paa en grusom Maade myrdet, og flere Kvinder er bleven tilføiet saadan Skade, at de neppe vil kunne komme sig igjen. Jeg er glad ved at vide, at over Hundrede ere ombord paa et Emigrantsskib og saaledes har Udsigt til snart at blive overflyttet til et andet Land, hvor de ikke vil være udsat for sine Fienders Raseri. I de følgende Uger aflagde dette haardt prøvede Folk et kraftigt Vidnesbyrd om sin Herre og Frelser. En paa Den bosat Engländer skriver til Mr. Hewitson fra et Skib, hvorhen han tilligemed 12 andre Engændere maatte søge sin Tilflugt mod den rasende Pøbel: „Dette Skib vil bringe 200 af Deres lille Hjord til Trinidad, 70 ere allerede ombord. Det er opløstende at høre Psalmesangen nede fra Rummet. Det er i Sandhed en stor Naade at faa være hos dem i denne Provvelsens Tid, og se, at deres Tro ikke svigter. De tale aldrig om sine Forfølgere uden med Medynk. Undertiden hører jeg deres Bønner, og de bede da altid for sine Forfølgere og for dem, der igjen have vendt tilbage til Papismen. De have Alle flygtet omkring paa Fjel-

dene, deres Huse ere opbrudte og plyn-drede, og Mange af dem har intet Andet tilbage end de Klæder, de gaa i. En Kvinde blev i Søndags Morges trukken ud af sit Hus og pryglet, til hun syntes at være død, derpaa drog de hende afsted og fastede hende ind paa Protestanternes Gravplads paa Gaden St. Lucia, her kom hun til sig selv igjen og blev af Politiet bragt til Hospitalet; man befalede hende at skrifte, men da hun negtede dette, blev hun ført paa Politikammeret, hvor hun forblev den hele Dag i en Hængematte. Næste Dag blev hun igjen bragt til Hospitalet, men maatte fremdeles ligge i en Hængematte istedetfor Seng. Alt, nu synes i Sandhed Dørene at være lukkede paa Madeira og Deres lille Hjord spredt om i andre Lande!"

Disse 200 Udvandrerere seilede den 22de August til Trinidad og kort efter fulgte 350. Antallet af de Landsflygtige, som udvandrede til Trinidad og de andre vestindiske Der var i det Hele 800.

Mr. Hewitson havde været til uberegnelig Gavn for Madeira. Kraften i hans Prædiken blandt Portugiserne laa især i den Enfoldighed, Fylde og Salvelse, hvormed han prædikede Kristus. Et Exempel herpaa have vi i nedenstaaenda Hyrdebrev, der kan betragtes som Summen af hans Prædiken, naar han talte med dem Ansigt til Ansigt, og som har faaet forøget Interesse derved, at det er det sidste Budskab, den lille Kirke modtog i sit Fædreland. Han skriver:

„Ænderlig elskede Brødre! Naade, Barmhjerlighed og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus vorde Eder mangfoldig til Del. Jeg erindrer Eder daglig i mine Bønner til Gud, takkende ham, som kaldte Eder fra Mørket til sit underfulde Lys.

Fordum vare I Mørkets Børn, der vandrede paa Fortabelsens Wei, idet I

tjente Mørkets Fyrste; men nu ere I Lysets Børn, fødte af Aanden ved den levende Guds Ord. Vandrer værdigen for Lyshenes Fader, som har ladet sit Lys skinne i Eders Hjerter til Oplysning om Kundskaben om Guds Herlighed i Jesu Kristi Afsyn. Vandrer stadigen, dyrebare Brødre, efter vor elskede Herre, Jesus Kristus; thi han forsikrer Eder i Joh. Ev. 8, 12.: „Jeg er det Verdens Lys, hvo som følger mig, skal ikke vandre i Mørke, men have det Livs Lys.“ Det er klart, at vi ikke kunne vandre i Lyset, der fører os til et evigt Liv, uden stadig at efterfølge Kristi Fodspor. Lyset, Livet, Frelsen, Haabet om Herlighed hos Gud, alle aandelige og evige Velsignelser findes i Kristo Jesu, vor Herre, og findes alene i ham. Kristus ere alle himmelske Gavers Statkammer—Kristus er selv den største Skat af alle den guddommelige Godheds Rigdomme—Kristus er den Kilde, hvorfra Strømme af levende Vand altid flyde—Kristus er det bundløse, umaalelige Hav, som lader Naadens, Barmhjerlighedens og Kjærlighedens Bølger strømme over den træende Sjæl—Kristus er den høieste Himmels Sol, som udstråler og spreder den guddommelige Visdoms og Kundskabs Lys baade blandt Englene heroventil og de Trøende hernede. Hvilken samlest Velsignelse I behøve, søger den hos Jesus Kristus. Det har behaget Faderen, at i ham skal Alt være fuldt og overflodigt; i Kristo Jesu bor al Guddommens Fylde legemlig; i ham ere I fuldkomne.

Dersom I vende Eder bort fra Jesus, ere I elendige, jammerlige, fattige, blinde og nøgne—I have Intet; komme I derimod til ham, blive I delagtige i hans Rigdom, hans hvide Klæder, hans Lys, Visdom, Lykkeligheit, Glæde, Naade og Kjærlighed—hans Rige er Herlighed. Kommer derfor nærmere og nærmere til

Jesus' og lader aldrig af at leve og vandre med ham; holder Eder tæt til hans gjennemstungne Side; skjuler Eder ved hans Hjerte. Toer Eders Sjæle i hans evige Kjærligheds Bølger — toer Eders Samvittigheder i hans Blod — toer dem hver Morgen og Aften — toer dem altid. Der er ingen Naade for dem, som ikke søge den alene i Jesu Blod; thi uden hans dyrebare Blods Udgydelse sker ikke Syndernes Forladelse, eller kan nogen Synder blive frelst.

Derfor I ikke forlade Eder alene paa Kristus, som for 1800 Aar siden døde paa Korset for vore Synder, den Retfærdige for de Uretfærdige, kunne I ikke blive frelste. Kristus er den eneste Frelser, og han frelser Ingen uden ved sit Blod; derfor I forlade Eder paa Eders Lærere, Bønner, Gjerninger, Forfølgelser eller Trængsler for Kristi Skyld — derfor I forlade Eder paa saadanne Ting, ere I visse paa en Afvei og vandre langt fra Frelsens Vej; saadanne Ting ere ikke Kristus — ere ikke Eders Frelser; forlader Eder ikke paa dem, men alene paa Kristus; thi udenfor ham findes ingen Frelse.

Det er godt at fælde Bedrøvelsens Lærere ved Tanken om Eders Synder; men fælder dem med Blikket vendt mod Kristi Kors. Det er godt at bede og bede mere inderlig; men Bønnen maa alene grunde sig paa Jesu Kristi Fortjeneste. Det er godt at gjøre gode Gjerninger i Tro og Kjærlighed, det er godt at gaa mere og mere frem i Kraft, Barmhertighed, Renhed og Ydmyghed; men ser til, at I ikke sætte noget Fortjenstligt i Eders egne Gjerninger. Sætter al Eders Lid og Haab til Guds Søns fuldkomne Forløsningsværk; Stolen paa Eders egne Gjerninger vil føre Eder til Fordømmelse og Død, men Troen paa Kristi Død gjør delagtig i hans Døds For-

tjeneste og sølgelig i hans Opstandelses Betsignelser. Det er godt, hvis det gjøres fornødent, at lide Forfølgelse, Foragt, ja Døden selv for Kristi Navns Skyld; men vi maa altid erindre, at det ikke er for vore personlige Sorger og Lidelsers Skyld, men alene for Kristi Lidelsers Skyld, at vi blive frelste.

I Kristo have vi Forløsning ved hans Blod — en fuld Syndernes Forladelse. I Kristo ere alle Ting vore; udenfor ham have vi Intet. Dnske I Naade og Fred? gaar til Kristus, han vil sende Eder Lysets og Sandhedens Aand. Dnske I større Vert i Naade og Hellighed — mere Tro til at overvinde Synden indeni og Verden udenom Eder? Mine Brødre gaar atter og atter til Kristus, han har for Eder alle Troens, Kraftens, Naadens og Hellighedens Gaver. Hvadsomhelst I mangle enten for Sjælen eller Legemet — for det nærværende eller tilkommende Liv — gaar til Jesus, alle Ting findes i ham. Kristus er rede til at give Eder Alt overflødig. At være langt fra Kristus er at være langt fra Lyset, Livet, Naaden og Himlen — at være langt fra Kristus er at være nær Døden, Elendighed og Helvede, — at være uden Gud, uden Haab i Verden. Derfor I have Kristus, have I Alt, uden ham have I Intet. I kunne være lykkelige uden Penge, uden Frihed, uden Slægtninge og Venner, derfor Kristus er Eders; men derfor I ikke eie ham, kan hverken Penge eller Frihed eller Slægtninger eller Venner gjøre Eder lykkelige. Trældom med Kristus er Frihed, men Frihed uden Kristus er Trældom; Intet at have med Kristus er Rigdom, men alle Ting uden Kristus er i Sandhed Fattigdom, derfor mine Brødre, staar faste i Herren i Hjertets Oprigtighed. Værer bestandige i Troen og stærke i Jesu Kristi Naade. Alle

Ting ere Eders, være sig Verden eller Liv eller Død, eller det Nærværende eller det Tilkommande. Alle Ting ere Eders, men I ere Kristi, og Kristus er Guds! Hvo skal kunne stille os fra Kristi Kjærlighed? Trængsel eller Angest eller Forsølgelse eller Hunger eller Nøgenhed eller Fare eller Sværd? I alle Ting mere end seire vi ved ham, som os elskede. Thi jeg er vis paa, at hverken Død ei heller Liv, ei heller Engle, ei heller Fyrstendømmer, ei heller Magter, ei heller det Nærværende, ei heller det Tilkommande, ei heller det Høie, ei heller det Dybe, ei heller nogen anden Stabning skal kunne stille os fra Guds Kjærlighed i Kristo Jesu, vor Herre. Kristus, som elskede os, er Herre over alle Ting i Himmelen og paa Jorden; derfor frygter ikke.

Værer standhaftige, bier paa Herren. Nu ere I forfulgte, men venter med Taalmodighed, elskede Brødre, en liden Stund; Herren kommer snart at dømme Verden. Se, han kommer i Skyerne, og hvert Die skal se ham, ogsaa de som ham gjennefmunge, og alle Jordens Slægter skulle hyle for ham. Ja, Amen.

Herren give, at I maatte fylbes med den Helligaand, jage efter Hellighed, have Medlidenhed med Eders Fiender og bede for dem, at de maa blive frelst, idet I forvente Herrens Gjenkomst. Bede ogsaa for mig, at jeg maa fylbes med den Helligaand. Jeg stræber at bede for Eder, idet jeg ihufommer Eders Bedrøvelse. Naade være med Entver af Eder! — Eders Broder, som elsker Eder

W. H. Hewitson.

Men Hewitson ikke alene prædikede Kristus, han levede Kristus, Alle, som saa ham, følte at hans Kristendom ikke var en kold Abstraktion, men et levende Samfund med en levende Herre. Hans hellige Vandel, hans Sjæls stadige Trag-

ten efter det Himmelske var Hovedelementet i hans Liv og hans Hyrdeembede. Som en af Hovedaarsagerne, hvorfor nogle Præster i Jeremias's Dage ikke gavne de Folket, nævner Skriften kort og betydningsfuldt deres Væthed. Af dette forstaa vi, at de vare anderledes paa Prædikestolen end udenfor samme, de prædikede og bad vel ivrigt, men levede letsindigt; i Guds Hus bade de, som man tænke sig, med et saa alvorligt Udseende og talde med saa megen Varme, at de syntes at være nær Himmels Port; men næsten ligesaa hurtigt, som de afførte sig Præstens Klæder, afslagde de Alvoret og Midkjærligheden og deltog i Verdens Væsen og Fornøielser med en Lyst, der bekræftede, at de ikke alene vare i Verden, men af Verden. Det var naturligt, at Folket saaledes kom til at betragte deres Alvor paa Prædikestolen som Noget, der tilhørte deres Embede og var meget passende og behageligt at betragte som et Skuespil, men ogsaa kun et Skuespil, for at sees og forglemmes. Mr. Hewitson var ikke „let“, han prædikede og levede for Evigheden, og dette danede ham til en alvorlig Missionær. Virkningen sporede ogsaa i de Omvendtes Hjerter og Levnet. Deres indbyrdes Kjærlighed var i Sandhed broderlig. Deres Fiender bemærkede uvendte, forbausende Forandringer hos dem, især naar de bleve forfulgte. De Lidendes Bliidhed og Taalmodighed, Kjærlighed og Glæde forbausede endogsaa deres Forsølgere, blandt hvilke Nogle skal have yttret: „Vi spotte disse Folk, men de gjengjælde os det ikke, vi spyttede paa dem, men de blive ikke vrede, vi slaa dem, men de synes glade; vi bryde ind i deres Hus og odelægge deres Eiendom, men de ere lykkelige; vi kaste dem i Fængsel, og de synge; vi kan ikke bringe dem til at vende om, og vi kan ikke gjøre dem ullykkelige.“

Nogle betragtede det som en Slags Monomani; Andre, der aldrig havde seet noget lignende, fandt fløgtigen ud, at de maatte være godt betalte; dog er der Grund til at haabe, at Mange undersøgte det nøiere og bleve forvissede om den sande Aarsag, hvilket gjorde dem delagtige i den samme Fred og Glæde, men ogsaa i samme Lidelser.

Mr. Hewitson tilbragte Sommeren 1846 i England, beredt til om kort Tid at vende tilbage til Madeira, da han modtog den rystende Efterretning om sin elskede Menigheds Udspreidelse. Han blev nu opfordret af Kommitteen til at opsoge Portugiserne i deres Landsflygtighed, og han samtykkede strax heri, men opsatte kun sin Udfærd, til et andet Anliggende var blevet ordnet. Der var nemlig paa den Tid i Lissabon en Flygtning fra Madeira, som paa sin Fædrener havde været en Mand af stor Anseelse. Senhor Arsenio da Silva var, som vi have hørt, bleven grebet af Kristi Kjærlighed; han havde forladt de brillante Cirkler, hvis Prydelse han var, og sluttede sig til de forfulgte Bibellæsere's naturlige Møder. Kom har derfor Nag til denne Mand, og da Forfølgelserne udbrød, var han et Offer, som man ikke vilde spare; han indsaa snart, at hans eneste Udvei var Flugt. En elsket Hustru og en neppe mindre elsket Datter hang endnu fast ved Papismen, og dem saabelsom al sin Eiendom maatte han forlade for Kristi Skyld. Afstedten var gribende; han har selv senere paa sit Dødsleie berettet: „Jeg var nødt til at komme om Natten fra det Jndre af Den til Funchal; jeg turde ikke besøge mit eget Hjem eller min Familie, men sendte kun Bud til min Hustru for at erholde nogle Penge, og afsæilede derpaa til Lissabon uden at kunne sige Farvel til dem, der var mig det Dyrebareste paa Jorden.“

(Han saa dem aldrig senere). „Jeg har haft Brev fra min Hustru“, fortsatte han, „et godt, et kjærligt Brev, men af, det indeholdt intet Godt i aandelig Henseende, ingen Tro paa Jesus Kristus.“

Hewitsons Opmærksomhed var nu henvendt paa da Silva, som den, der var mest skicket og bedst udrustet saabel med Naturens som Raadens Gaver til at overtage Ledelsen af den landsflygtige Menighed. Hewitson havde paa Madeira indsat ham til Udsætte, og nu blev han paa dennes Anbefaling udnævnt til den stoffte Friskirkes Missionær, hvilket da Silva med Glæde modtog, og saaledes kunde Hewitson, før han vendte tilbage, have den Tilfredsstillelse at overgive Omsorgen for den lille Kirke i en kjær Medarbejders Hænder.

I Begyndelsen af 1847 ankom Hewitson til Trinidad og blev her med uforstilt Glæde ønsket velkommen af sine kjære Portugisere. Han fik snart fuldt op at gjøre med at udføre sin Mission, ikke alene at forkynde dem Evangelium, men ogsaa at reorganisere dem til et ordnet Kirkesamfund, og han var ikke uheldig i sine Bestræbelser. Han var en Handlingens Mand, og da han levede for Herren, var han altid rede til at arbejde for Herren. Ingen nok saa kjedelige og tørre Detailler, der førte til det store Maal, betragtede han som uvæsentlige, og dette Træk af hans Karakter kom især tilsynne i Trinidad.

Den 4de Marts skriver han: „Noget maa gjøres for at staffe de Landsflygtige en fast Beskjæftigelse. Jeg har overveiet en Plan, men Ingen uden en Oberlin kan kraftigen bringe den i Udførelse, og jeg er ingen Oberlin. Enhver svag Muskel i mit Legeme gjentager: „ingen Oberlin“. Desuden trænges mere end en virksom, oplivende Overoppsigt og Ledelse, der udkræves ogsaa Kapitaler. Cu-

gelste Kristne have stillet 200 Rskr. til min Disposition." Og saa i andre Henseender behøvede de Landsflygtige hans vise og omme Omhu. „Jeg frygtede“, siger han, „som den næsten uundgaaelige Følge af en saa stor Forandring i deres ydre Omstændigheder en Afstagen i deres kristelige Aarvaagenhed, en gradvis Tilbagegang og en farlig Enighed med den Verden, der ligger i det Onde. Min Frygt er allerede i nogle Tilfælde bleven sorgelig opfyldt. Forsølgelsens Jernhaand, der forhen havde været et Middel til at hemme og endog skjule for de Omvendte selv meget af deres Hjerters naturlige Fordøvelse, var nu borttagen. Fri fra denne Tvang og overhængt af Fristelserne i en Verden, der hykler Kjærlighed til Evangelium, har Kjædeligheden begyndt at bryde frem og vise sig under forskjellige Skikkelser. Fordum søgte Fienden at overvinde den lille Stare af Kristi Vidner ved aaben Krig, og da vare de paa Vagt isørte sin Rustning, nu derimod har Fienden forandret Angrebsplan, han foretager nu sine Operationer hemmelig og søger at overliste dem. Intet Under da, om Nogle ere blevne mindre aarvaagne og ere døsede i en fast Fred.“

Disse, som saaledes vare blevne overrumplede af Fienden og vare gaaede tilbage i sin Kristendom, blev nu Gjenstand for hans hjærlige Paamindelser og Tilrettevisninger. En af dem ytrede engang til ham: „Paa Madeira var det ikke saa vanskeligt at vandre for Herren som her“, og senere: „Paa Madeira følte jeg en fast Forvisning om, at mine Bønner bleve hørte, men her giver Herren mig aldrig denne Forvisning.“ Grunden til, at han nu gjorde denne Erfaring, var let at fatte; han havde i den senere Tid ikke opfendt saa alvorlige og troende Bønner, som forhen, og var endog be-

gyndt at blive ligegyldig med Guds andagten. En Anden, hvem Guds Ord engang var sødere end Honning og Honningtage, lyttede nu med kold Ligegyldighed og halv bortvendt Ansigt til, hvad jeg sagde ham om hans Sjæls evige Særlighed. Grunden var ikke, at han misbilligede Sandheden, men han var bleven lunken og kold og havde saaledes tabt den Fortrosthed til Herren, som han tidligere havde haft. „Under Forsølgelserne paa Madeira, nød jeg en stadig Fred med Gud“, sagde han: „men siden jeg kom til Trinidad, har jeg neppe kjendt hvad Fred er.“

Fremdeles ankom Udvandrede fra Madeira, og disse bragte den Efterretning, at endnu flere Protestanter beredte sig til at følge dem. „Sandelig“, siger Hewitson, „Madeira bliver renset for sine bedste og værdigste Sønner. Nu findes der kun hist og her en enkelt Lilie iblandt Tornene. Endnu er dog nogle Troende tilbage, der sørge over det Mørke, som hersker rundt om dem, og som, hvis Omstændighederne ikke forbydede, med Glæde fulgte sine udvandrede Brødre. End er nogle Saa tilbage for at holde Sandhedens Banner oppe og vidne blandt de Ugudelige om, at der er en Dom. Det er gladeligt at erfare, at Ordets gode Sæd fremdeles fæster Rod blandt Madeiras Befolkning trods Fiendens Maseri.“

„Daglig frembydes rørende Scener blandt dette Folk“, skriver Hewitson fremdeles. „Nylig ankom igjen Udvandrede fra Madeiras Gadarenerykster, besyttede af det britiske Flag; for første Gang befandt de sig paa en Jordbund, hvor de havde Frihed til at høre Gud tale i sit Ord til dem og til selv at tale med Herren i Bønnen. Blandt disse er Maria Joaquina, hvis Blod nær havde slydt. En Anden er Philippa Rosa, der lig Pe-

ter fornægtede sin Herre, men som ogsaa som en Frugt af mange Bønner lig Peter vendte tilbage under en Strøm af — jeg var isærd med at skrive Læerer, da jeg blev afbrudt ved, at En af min portugisifiske lille Hjord ønskede at tale med mig; hun fortalte mig under Læerer, at hun af den Familie, hos hvem hun tjener — en romersk katolsk — var bleven haardt behandlet, fordi hun nægtede at gjøre, hvad der var en Overtrædelse af hendes Pligter imod Gud. „Jeg forlod Madeira“, sagde hun, „ene og alene for at kunne følge min Herre efter, og nu ønsker jeg at forlade denne Familie.“ Dette er et Exempel paa de mange Afbrudelser, der vil hindre mig i mit Arbeide, og det viser, at Papismen har den samme Gadedæner-Djævel her som paa Madeira. Min Tjener Jose Marques er mig til stor Hjælp, idet jeg undertiden lader ham modtage Folket og udspørge dem om deres Behov.“

Flere af de Eldste og Diaconer, som Hewitson havde indsat paa Madeira, var blandt Udvandrerne til Trinidad, og disse var ham nu til megen Nytte. Hans Virksomhed her blev imidlertid meget besværliggjort ved, at hans lille Hjord var saa adspredt. Om Søndagen taledes han ofte paa flere Steder og havde da mange Mile at reise i Sydens brændende Solhede, hvilket bekom ham meget ilde, saa han aldrig følte sig frisk. Men dette hindrede ham dog ikke i at arbejde med stor Nidkjærlighed og selfornægtende Energi, saa han ikke regnede sit Liv for dyrebart, paa det han kunde fuldende Løbet med Glæde og fuldføre det Arbeide, han havde modtaget af den Herre Jesus.

Og hans Arbeide var ikke forgjæves. Han sagde selv, at han havde meget at takke Herren for med Hensyn til sin lille Menighed. „De stræbe alvorlig at følge Herren efter, og ere brændende i Aanden.

Vel har der været Tilbagefald fra den første Kjærlighed, men ogsaa her i de fleste Tilfælde er der Grund til at haabe, at de gjennem en alvorlig Anger og Bod ere vendte tilbage til Herren. Derfor lovet og prisset være Herren for Alt!

Ordnungen af den lille Menighed blev fuldendt i April 1847, og i Begyndelsen af Mai tog Hewitson Afsked med den. Han skriver kort efter: „Da jeg forlod Den, var alt tilfredsstillende og opmuntrende; den fordrevne lille Menighed er i god Orden og meget lovende; hver Maaned bliver Sakramentet uddelt. Jeg kan sige til den, som Apostelen sagde til Colos.: „Om jeg end er fraværende i Legemet, saa er jeg dog hos Eder i Aanden og glæder mig, idet jeg ser Eders Orden og Fastheden af Eders Tro paa Kristus.“ Deres Pastor, Senhor Arsenio, der ankom 14 Dage, førend jeg forlod Trinidad, er ved Guds Naade vel stiftet til Arbeidet, en nidkjær Ritens Tjener og en kjær Broder i Herren. Han bliver ogsaa langt over Forventning velstillet med Naade og Kraft til sin Gjerning. Han synes stedse at have Bibelen i sit Hjerte og Hjertet altid i Himlen.“

Skjønt meget medtaget af den tropiske Sol, besøgte Hewitson dog St. Killo, prædikede 14 Gange der og meddelte Nadveren et Par Gange. Paa denne D fandt han omkring 50 Lemmer af den fordrevne Hjord. Før han forlod den, forspnede han den med en regelmæssig Betjening, da han i denne Hensigt havde medbragt en Eldste; Mangel paa legemlige Kræfter tvang ham til at forlade de bestindiste Der uden at kunne besøge St. Vincent.

Ikke længe efter flyttede de Landsflygtige, opmuntrede ved Amerikanernes ædelmodige Deltagelse og Hjælp til de Forøenede Stater. Neppe var de ankomne

til New York, for en stor Sorg rammede dem, nemlig deres elskede Pastor Arsenio da Silvas Død. „Jeg var hos vor inderlig elskede Broder baade Nat og Dag i to Uger“, skriver et Dievidne til Hewitson. „Det var vanskeligt at holde de beklæmrede, grædende Portugisere fra at tale til den prøvede Guds Mand, deres Pastor; thi de længtes efter at samles omkring ham som Børn om en døende Faders Leie. Det var et Syn, som kunde bringe en Engel til at græde, at se de mange Kjærlighedens Taarer, der randt ned ad deres Kinder, naar deres Pastor smilede i Haabet om Guds Herlighed. Den 8de Januar var det tydeligt, at han var nær „Dødens Flod.“ I sin sidste Bøn erindrede han paa det Kjærligste den skotske Frikirke, sin elskede Hjord, sin Hustru, Datter og Datterføn; han bad med Jæderlighed om sin kjære Hustrus Omvendelse, og at hans Hjord ikke maatte blive spredt omkring, at de Alle maatte staa fast i Kristi Kjærlighed. Derpaa løftede han Vinen mod Himmelen og sagde med stor Troens Frimodighed: „Herre, nu lade du din Tjener fare hen, i Fred; thi mine Dine have seet din Frelse!“ Den 10de sagde Vægen: „Nu kan vi Jæntet mere gjøre, han vil ikke lede Dagen ud.“ I de tre sidste Dage laa han rolig og med luffede Vine, jeg hvilede til ham om Kristi store Kjærlighed, og kunde da undertiden spørge ham: „Gr. Pastor, kjære Broder, kjender De mig?“ „Ja meget godt“, svarede han „Kristus er stedse mit Haab.“ Og skjønt han ikke mere kunde aabne sine Vine, saa græd han dog af Kjærlighed til sin Fader, og store Taarer trillede ned af den Guds Mands udmagrede Kinder. Om trent Aar. 8 knælede jeg med nogle portugisiske Brødre til Bøn, og førend jeg havde endt, havde allerede den lykkelige forløste Mand spunget sig op til det him-

melste Land uden et eneste Suk. Det var en lykkelig Død, ganske som En, der slummer ind. Begravelsen fandt Sted den 12te, og skjønt det var en bitter kold Dag, vare dog Mange tilstede for at vise sin Agtelse. De grædende Portugisere vare tilnede som Rachel. De mange amerikanste Tilskuere sædte Deltagelsens Taarer for den sorgende Menighed.“

„Portugiserne her“, tilføier han, „ere i Sandhed fromme Pilegrimme; de elske hverandre, og Guds Ord bor rigeligen iblandt dem. Hver Morgen og Aften samles de til Bøn, og ofte følge da flere Bønner paa hverandre. Min Søster . . . og Søster . . . ere til stor Nytte blandt Kvinderne, idet de opmuntre dem til allehaande gode Gjæringer; de ere, hvad Paulus kalder dem, Hjælpere i Evangeliet. Brødrene opmuntre ogsaa hverandre troelig; de ere Alle meget flittige og arbejdsomme. Sjelden bliver en Bøn opsendt til Naadens Throne fra Noget af deres lille Hjord, uden at jeg hører Deres og Dr. Kallens Navne, og tillige bliver Frikirken i Skotland erindret. De trænge til en tro og nidjær Pastor, som kan undervise dem om Skriftens dybe Sandheder og hjælpe dem med i deres Børns Opdragelse, Søndagsstoler osv. Kan De, kjære Broder, komme til Illinois næste Høst og overtage Ledelsen af denne dyrebare lille Hjord? Jeg ved, at de Alle elsker Dem, som sine egne Sjæle.“

Da Hewitson modtog dette Brev, var han ansat som Pastor for en anden Menighed, men En, der var hans Broder i Troen, og som nu næsten havde fuldendt sine Studeringer ved Universitetet, blev valgt til Præst for sine landsflygtige Landsmænd. „Herren synes at forberede Alt til min Vortgang“, sagde Hewitson en Dag i sit Sygeværrelse nogle Maanedes før sin Død. „Jeg har nu modtaget opmuntrende Efterretninger fra Amerika,

at de kjære Portugisere endelig have ned-
sat sig i Illinois, og at deres nye Pastor
er ankommen til dem; de ere nu organi-
serede til et fuldkommen ordnet Kirke-
samfund, og Herrens Naade hviler over
dem."

„Jeg har det Haab“, skrev Dr. Baird
i New York til Mr. Hewitson den 19de

September 1849, „at Herren i sin Naade
vil kalde flere af Deres opvakte unge
Mænd til at forkynde sit Evangelium.
Jeg onsker meget, at de kunde uddannes
til at bringe Sandhedens Vidnesbyrd
omkring i Brasilien, Portugal og andre
Lande, hvor deres Sprog tales.“ Denne
Plan, har vi senere hørt, lader til at
krones med Held. (Sluttes i No. 12.)

Et dumdriftigt Foretagende.

En frygtelig Beretning om Savn og
Fare er ved Ankomsten til New York af-
givet af 2 Sømand, der i Juli Maaned
f. A. vovede det driftige Forsøg at seile
fra Boston til Melbourne. Folkenes
Navne er Herbert F. Burrell af Fal-
mouth (Cape Cod) og Andrew Coon
af Nantucket. De blev satte i Land i
New York af Dampskibet „City af Para“,
der tog dem op i Bahia. Det fortælles,
at Burrell, der havde været Sømand
lige fra sin Barndom, med stor Inter-
esse havde læst Beretninger om Reiser
over Atlanterhavet i smaa Baade, og at
han derved var faldet paa den Tanke at
gjøre en længere Reise end nogen Anden
endnu havde tilbagelagt, med mindre
Baad end de, der hidtil havde forsøgt sig
i Seilads over Oceanet. Han byggede
sig altsaa en liden Baad paa 1½ Tons
Drægtighed, fore and aft rigget og
saaledes, at han efter Behag kunde gjøre
den om fra Stonnert til Slup, og satte
den 9de Juli Seil fra Boston i den Hen-
sigt at naa Melbourne i Australien.
Han kaldte sin Baad „The golden Gate“,
og leiede Coon med sig for Reisen. Han
regnede paa at naa Melbourne, for Ud-
stillingen var sluttet, for paa den Maade
at skaffe sig Pengene ved at forevise sin

Baad. I Boston indtoges Provisioner
for en 4 Maaneders Reise. Baaden
var forsynet med Dæk forud, og Røien
var anbragt over Provisionerne og Vand-
fadene forud. Der var kun Røie til 1
Mand, da der kun var 2 ombord, og den
ene af dem altid vilde være optaget af
Navigeringen. Alt synes at være gaaet
godt i omtrent 2 Maaneder, thi den 58de
Dag naaede „The golden Gate“ San
Tago (paa de capoverdiske Der), hvor
den blev repareret. Nye Provisioner
blev tagne ombord, og den 17de forte
den lille Baad Seil for den afrikanske
Kyst. Man blev nu hjemløst af en
Række af Storme, og Provianten blev
vaad, begyndte at gaa i Gjæring og
sprængte Tinkasserne, hvori den var ned-
lagt. Det meste deraf blev derfor kastet
overbord. Den 11te December viste det
sig tydeligt, at hvad der var igjen af Pro-
vianten, ikke vilde være tilstrækkeligt, til
de naaede den afrikanske Kyst, og man
satte derfor Kursen for nærmeste Ø, der
var St. Helena; svag Vind og stærk
Strøm bragte Fartøiet i Drift, og Bur-
rell var nødt til at sætte Kursen paa Syd-
amerika. 600 eng. Mile fra Brasilien
slap Provianten op, og i 25 Dage skal
Burrell og hans Kammerat have levet

paa Vand og Rafao. Deres Kræfter af- tog daglig i 14 Dage, og da de var om- trent 8 Dages Rejse fra Bahia i Brafi- lien, var de faa udmattede, at de ikke kunde staa, ikke engang faalænge, som det var nødvendigt for at passe sine nau- tistte Instrumenter og tage Observationer. Udhungrede og neppe istand til at styre sin Roddestal løb de 2 forvorne Sømand endelig ind i en lille Elvemunding nord for Bahia, hvor de kastede Anker. Der ligger en lille Koloni af Indfødte paa Stedet, der hedder Torrey; Beboerne fik dem i Land og behandlede dem saa godt, at de igjen kom til Kræfter. De sendtes siden med en Kystbaad til Bahia, hvor de kom ombord paa Dampskibet „City of Para“, der ogsaa tog deres Baad om- bord. Burrell er 34 og Coon 28 Aar gammel.

Gaader og Opgaver.

No. 119.

Hvad er det, som de Fleste kjender,
Som baade Mund og Arme har,
Men hverken Hoved eller Hænder
Og altid uden Fødder var?
Dog løber samme idelig
Og gemmer mange Liv i sig.

No. 120.

My first is a month of the year in progress,
My second of all things we say, I confess;
My whole denotes no more than a guess.

No. 121.

Skjulte Søfæder: a) Broget Dg; b) Et Val i Rom; c) Et Vidne om D. d) Ven, to Slag! e) Jonia er i No.

Dpløsning paa Gaaderne i No. 10.

No. 116. En Boghylde.

No. 117. Opgave.

No. 118. The six vowels.

Blandinger — Nyt og Gammelt.

Maret 1880 besidder en Eiendomsmelighed, som overhovedet kun sjelden forekommer, og som i dette Aarhundrede ikke vil gjentage sig. Det har nemlig en Februar Maaned med fem Søndage, et Tilfælde, som i et og samme Aarhundrede kun indtræffe tre, hvist fire Gange. I de første 1500 Aar af den kristne Tidsregning efter den julianske Kalender (fra Aar 28—1484) indtraadte dette Tilfælde hvert 28de Aar, altsaa 53 Gange; i det løbende halve Aartusinde kun 16 Gange, nemlig i Aarene 1512, 1540, 1568, 1604, 1632, 1660, 1688, 1728, 1756, 1784, 1824, 1852, 1880, 1920, 1948, 1976. I en anden kalen-

daristt Henseende staar Maret 1880 alene i vort Aarhundrede, nemlig deri, at dets 29de Februar tillige er tredie Søndag i Fasten. Det er ikke forekommet siden i 1728 (forhen 1540), men indtræffer igjen i 1948.

Laknemmelighed.

I. For nogle Uger siden skulde der holdes en Udpantningsauktion i Roslagen, i Stodholms Skjærgaard, hos en fattig 71aarig Mand over hans usle Hytte, et Par smaa Jordlapper og lidt Husgeraad. Manden, der hedde Jan Jansson, havde ingen Penge. Lensmanden var kommen, og Spekulanter ligeledes. De fandt den Gamle nedtrykt og grædende. Hans Kone og to smaa Børn havde skjult sig i et Køl for ikke at sees af de Fremmede. Den sorgelige Auktion begyndte, der vilde have den stakkels Families Udfæstelse fra et tarveligt, men for dem kjært Hjem til Følge; Hammeren faldt. Høieste Bud var fra Skovhugger Carl Jansson, en Søn af den udpantede Mand. Han traadte frem til Auktionsbordet og sagde: „Behold dit Hjem, gamle Far, jeg kunde ikke bære det over mit Hjerte, at du skulde miste det.“ Og dermed talte han under de Tilstedeværendes Taarer op de 137 Kroner, som Kjøbesummen lod paa. En Skovhugger med egen Familie maa arbejde strengt og tungt for at skraabe saa mange Penge sammen.

II. For omtrent 1½ Aar siden aabnede Eugene D'Keefe af Jamestown, N. Y., et Udsalg for færdiggjorte Klæder i Milersstown, Penn. Han lagde lidt Penge op, og ved at anvende sin lille Kapital til Kjøb af en Oliebrønd var han saa heldig i kort Tid at forøge den omtrent til \$20,000 a \$25,000. Forleden Høst blev han angreben af en Lungesygdom, og da han var ugift og ikke havde nogen Slægtninger paa Stedet, led han en Tidlang

ondt af Mangel paa ordentlig Pleie. Miss Mary E. Logan, som holdt en Bæverværtning i Nærheden af D'Keefes Forretningslokale, hvor han laa syg, tilbød sig at hjælpe ham, og ved hendes omhyggelig Pleie kom han sig hurtigt og blev istand til at gaa oppe igjen. Nu besluttede han at gaa til Syden i Haab om i en mildere Luft at gjenvinde sin Sundhed. Men førend han reiste, gjorde han et Testamente, som han paa behørig Maade forseglede og leverede til en Pater Dvilter med Paalæg at aabne det i hans Sagførers Nærværelse, ifald de erholdt Underretning om hans Død. Den 26de Februar sidstleden erholdt man Meddelelse fra Dallas, Texas, at D'Keefe var død dersteds. Testamentet blev nu aabnet, og det viste sig, at han havde testamenteret al sin Eiendom uden Undtagelse til Miss Logan. Det var 18000 Ddr. Olie samt Oliebrønden og anden Eiendom til en Værdi af omtrent \$25,000.

„Den underjordiske Smelteovn, som nu i over 2 Aar har været i Brand i Stenfulsgruben Butler i Pennsylvanien, har“, skrives der til et udenlandsk Blad, „for nogen Tid siden fordoblet sin Virksomhed. Branden har nu en Udstrækning af 10 Dages Pløieland brændende Kul. Arbejderne fortsatte med sit Arbeide i Aaren under Tiden, og skjønt de ere stille fra den ved en Fjeldvæg paa 70 Fods Tykkelse, bliver Varmen hver Dag mere uudholdelig. Kompagniet vil sandsynligvis snart nodes til at ophøre med Arbeidet. Denne udspekulative Fjeldsvaades Ophøst er meget besynderlig. En Kvinde, som bortjagedes fra Pittston i Begyndelsen af 1877, tog sin Tilflugt til en Hule i Nærheden af Byen. Hun gjorde op Fjeld der for at luge sin Mad. En Nat vækkes hun af et overordentligt klart Skin, og da hun mærkede, at Hulens hele ene Side

stod i Luer, tog hun Flugten. Først i Juni samme Aar opdagedes Branden; det var umuligt at slukke den. Nu truer Luerne med at angribe Pennsylvaniagruben. I saa Fald vilde Beboerne af Pittston være nødte til at forlade Byen, thi ingen Magt i Verden vil kunne hindre denne By fra at ødelægges af den Ild, som er begyndt i dens Indre."

— Hertil kan føies den Dphsning, at der er Ild i flere Kulleier i Pennsylvanien; saaledes brænder det i en Kullaare tæt ved Monongahela City i Washington County; men denne Brand synes ikke at true Byen, da det brændende Kulleie ligger i en Basse paa den anden Side af Elven og høiere end Byen.

St. Gothardstunnelen ventes ikke at kunne tages i Brug for gjenmgaade Jernbanetog før til Høsten. Luftvevlingen i Tunnelen skal være saa daarlig, at en Mand nylig døde derinde af Mangel paa frisk Luft. Tunnelbyggeren selv, Genferen Louis Favre, fandt ogsaa sin Død der forrige Sommer, skjønt ikke af samme Grund. Det heder, at han, efter Tilbagekomsten fra en Reise til Paris ifjor, den 19de Juli, just som han traadte ind i Tunnelens Sydende, fik et Anfald af Krampe, bad om et Glas Vand og i det Samme faldt livløs til Jorden. (Han maa ikke forveksles med Jules Favre, fransk Statsmand, der døde for nogle Uger siden i Paris).

Overvintring paa Novaja Semlja. (Tromsø Stiftst.) Der er nu kommet flere og nærmere Efterretninger om Russeren Tjagin og hans Samojedkolonies Overvintring paa Novaja Semlja fra Høsten 1878—1879. Formaålet med Tjagins Dphold var at fuldføre Forbedelserne til Dpretelse af en Station til Hjælp for skibbrudne Søfolk og at saa istand en Række meteorologiske Jagttage-

ser for et helt Aar. Tjagin ankom til Havnen Karmakul den 15de August 1878. Den 13de September var de nødvendige Huse af Træ færdige og de meteorologiske Instrumenter opstillede, og den 3die Oktober var alle Samojederne samlet paa Stationen. Høsten 1878 var overstyret, regnfuld og kold, Middelttemperaturen var omkring 4 Gr. Celcius. Den første Kuldegrad indtraf den 26de September. Den første Sne faldt den 28de s. M., og den 10de Oktober fros Havet til. Den 13de November var baade Havnen i Karmakul og alle Smaabugter dækket med Is. Men Moller Bugten fros ikke til hele Vinteren undtagen inde mellem Derne. Sneesmeltningen begyndte med det første Løveir omkring Midten af Mai, og det første Grønt blev seet paa de bare Klækker i Nærheden; af Snefjæerner den 14de Juni var Derne dækket med Grønsvær og Blomster; men Havnen i Karmakul var ikke helt isfri før 16de Juli og de smaa Bander ikke før 22de Juli. I de 5 Vintermaaneder var Middelttemperaturen — 12.2 Gr. C.; i Januar samt Temperaturen til — 32.1 Gr. Atmosfærens Bevægelse varierede fra fuldstændigt Stille, sjældne milde Vinde fra Sydvest og Nordvest, stærke Vinde fra Ost-Sydost, der vogte til voldsomme Storme, som i hoi Grad vanskeliggjorde Jagten. Sne-mængden, som faldt, var ubetydelig; det sneede sjelden, men de stærke Vandvinde drev Sneen ned fra Fjeldene længere borte og blæste den sammen i Faner i Vest, saa hoi, at de tidt dækkede Husene op til Tagrenden paa den ene Side, medens der kunde være næsten snebart paa de tre andre Sider. Tjagin, som kom tilbage til Arkangel den 17de August, holder for, at Overvintring paa Novaja Semlja fuldkommen lader sig praktisere, især for Samojeder. Muligheden for at

opføre en Redningsstation med Proviantforraad er ogsaa godtgjort; men et Proviantforraad er ogsaa absolut nødvendigt, da det synes at være umuligt at skaffe den tilstrækkelige Mængde dyriske Føde for Vinteren tilveie ved Jagtens Udbytte.

Vivisektions-Spørgsmaalet for den tydske Rigsdag. Den „internationale Forening til Besejmpelse af videnskabeligt Dyrplageri“, som blandt sine Medlemmer tæller en stor Del anseede Mænd i Tyskland, har ifølge Danst Dagblad, den 5te April indgivet en Petition til den tydske Rigsdag for at formaa den til at tage Initiativet til Lovbestemmelser, som i en betydelig Grad maatte indskrænke Vivisektionens Udøvelse. Bestemt Forbud, hvis Overtrædelse belægges med alvorlige Straffe, søges uddirket 1) mod al privat Vivisektion udenfor de fysiologiske Læreanstalter; 2) mod pinlige Experimenters Anvendelse i demonstrativt Niemed eller for at erhverve Gaandelag; 3) mod Brugen af Midler, der kun lamme Forsøgsdyrene, men ikke gjøre dem følelsesløse, samt mod Fremkaldelse af „kunstigt Landedræt“; 4) samt mod Overføringen af Stemmenerverne i den Hensigt at forhindre Dyrenes Smertensfreg; 5) mod saadanne Forsøg, hvorved Dyr sultes eller tørstes ihjel, opbrændes levende, koges, bages og stuvfryses — de saakaldte „Varmings- og Afkjølningsforsøg“, der

ogfsaa af Vivisektorer betegnes som forfæstelige; 6) mod at anvende Heste, Hunde og Katte til pinlige Experimenter, samt 7) mod at opbevare Dyr, der ere bleve lemlæstede ved et Forsøg, for senere at underkaste dem nye Experimenter. Blandt de fremsatte Fordringer er ogsaa den, at de fysiologiske Laboratorier skulle undergives Kontrol.

Sangens Indflydelse paa Sundheden. — I „St. Petersburg medicinske Ugeskrift“ heder det: „Af de i Efteraaret 1878 paa Profesfor Monasjains Klinik i St. Petersburg foretagne Undersøgelser paa 222 Sangere i en Alder fra 9 til 53 Aar, hvorved man navnlig lagde Vegt paa Bærten, det absolute Omfang af Brystet samt Forskjellen mellem dette og Legemets Længde foruden Aandedrætsstyrken, fremgik følgende Resultat: Det relative og tillige absolute Omfang af Brystet er større hos Sangere end hos Ikke-Sangere og tiltager med Bærten, Alderen og Aarene. Brystets Expansion saa vel som Lungernes vitale Evne ere ligeledes større hos Sangerne og tiltager paa lignende Maade. Saa hyppige Halskatarer end ere hos Sangerne, ligesaa sjældne ere Bronchialkatarer. Meget saa Sangere dø af Lungesvindot. Sangen er et udmærket Præservativ mod Brystsygdomme, det bedste Middel til at udvikle og styrke Lungerne og maa i denne Henseende foretraktes fremfor al Gymnastik med Arme og Ben.“

 Det er fordelagtigt for begge Parter, at Kontingenten indsendes i Tide. Saa snart Betaling indløber, skal Kvittering blive sendt; hvis den ikke kommer inden 2 Uger efter Afsendelsen af Pengene [eller for Pacific-Staternes Vedkommende inden 4 Uger], saa skriv igjen og meld det. Send Pengene paa en betryggende Maade, saa de ikke blive borte underveis.

Adresse: **R. Thronsen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Indhold: En ung Piges Historie. — Nogle Optegnelser fra et Op- hold paa Madeira. — Et dumdriftigt Foretagende. — Gaader og Opgaver. — Blandinger — Nytt og Gammelt.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,
COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
Attorneys at Law,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC. }

DECORAH, IOWA.

18de Bind af „For Hjemmet“,

indeholdende blandt Andet: Gustav Vasa, en interessant Skildring af Sveriges Historie, samt den oppperlige Fortælling Pater Klemens, der gaar ind paa Fortællingen mellem Protestanter og Katholiker, sendes portofrit for \$1.00.

Adresse R. Thronhjens, Decorah, Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt Kobber- og Blyvarer, Gaardskredstaber og Verktøi, Bygningsmaterialier, saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blyvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

ST. CLOUD HOTEL,

DECORAH, IOWA.

anbefales Landsmænd og andre Reisende af Gieren D. L. Hamre.

En Leiestald med gode Heste og Kjøretøier er forbunden med Hotellet.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Endsiden af Water Str. = = = Decorah, Iowa.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER,

handler med

Sadler, Svover, Bidsler etc.

Decorah, - - - Iowa.

O. A. FOSS,

handler med

Færdiggjorte Støvler og Sko.

Tillige gjøres alt Slags Skotøi efter Bestilling af de bedste Materialier og Reparation udføres godt og billigt. Til Skomagere og dem, som ønske at gjøre sit eget Skotøi, har jeg altid et stort Dplag af Læder og Skind Værktøi og Alt, som tilhører Skomagerprofessjonen. Skriftlige Ordres modtages) og ekspederes prompte til laveste Priser.

O. A. Foss,
Decorah, Iowa.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te Bind (1876 I.) og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

12te Bind (1876, II.) indeholdende de interessante Fortællinger „Bleiebatteren“ og „De to Blinde“, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 60 Cents.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger „Alpefjoven“, „Mod Himlen“ (Forfatterindens Ungdomshistorie), „Onkelen fra Amerika“, „En Gut fra Londons Gader“, saavel som flere mindre Fortællinger; den interessante historiske Skildring „Karl den Tolvte i Norge“; henimod 30 andre større og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for 80 Cents.

14de Bind (1877, II) indeholdende sidste Afdeling af Fortællingen „Mod Himlen“ (Forfatterindens Husliv), Fortællingerne „Djæfveren“, „Alene“, „En Juleaften paa Gaaraas“ samt meget andet fortrinligt Læsestof tilsendes portofrit for 80 Cents, begge disse Bind for \$1.50.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Reise“, „Arkimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofløden“, „Stovstjernen“ (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00; alle 5 Bind (12—16) portofrit for \$3.50.

Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: R. Thronsdjen,
Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „For Hjemmet“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: R. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Den nye norske Barberstue er i Basementet i Adams ny Blok, Hjørnet af Water og Winnebago Streets, Decorah, Iowa.

M. D. Solberg.

Kem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 13de, 14de, 15de, 16de og 18de

(Aargangene 1877 og 1878 samt sidste Bind af 1879),
hvilket tilsammen udgjør 60 Hefter eller 1876 Sider
med udvalgt og afvejlende Læsestof samt Titellblade
og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse **R. Thronsjen,**
Dr. 14, Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En luthersk Høiskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedes) og for en Termin i Forhold. Koft billig.
Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
Th. R. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

— Eier af —

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winneshiek og Allamakee
Countier i Iowa; samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead
Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige
Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres
med fort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og
billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norste Stenhuggere, har Landsmænd den
Fordel, at de kan faa sin Inscription seilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor
man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret D^{hr}. Harvey Miller og
Frig Rosenheimer. P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive
mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Teg-
ninger med vedføjet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar
han udvælger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmeste Fragt-Office.

P. E. Haugen.

Iver Larsen
fælger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
Steyers Bygning ved Siden af Winnesheit House.
Decorah - - Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende
„To ældgamle Sange fornyede“,
nemlig **Solvtalvisen** og **Den gyldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

380 Oktavsider
med udvalgt Læsning for 60 Cents,
nemlig 12te Bind (1876 II.) af „For Hjemmet“, indeholdende Fortællingerne
„Bleiedatteren“ og „De Blinde“, „Erindringer fra en Jælandsferd“, „Laura
Bridgeman“, „Magdalena Schubert“, „Maria Schandorf“ og meget andet ud-
valgt Læsestof. Sendes portofrit for 60 Cents. Benyt denne Leilighed!
Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Li-
dens billigste Priser. Reparationer udføres.
Ligklister hæves paa Lager. Begravelser bejorges.

13de og 14de Bind af „For Hjemmet“,
indeholdende blandt Andet den historiske Skildring **Carl den Tolvte i Norge**
samt den udmerkede Fortælling „Mod Himlen“, 24 Hefter (760 Sider for-
uden Titelblade og Register) sendes portofrit for \$1.50.
Adresse K. Thronsdjen, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. DECORAH, IOWA.